16 ՅՈՒՆԻՍ 2004 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 110 (3032)

Ազգ
Azg

Թուրքիան պատրաստ է Ղարաբաղի հարցում իր դերը խաղալ

Արտգործնախարար եւ փոխվարչապետ Աբդուլլահ Գյուլը Ստամբուլում տեղի ունեցած Իսլամական երկրների կազմակերպության գագաթաժողովի բացման խոսքում անդրադարձել է նաեւ ղարաբաղյան հակամարտությանը: Ըստ «Անատոլու» գործակալության՝ Գյուլն ասել է, որ ադրբեջանա-հայկական հակամարտությունը տարածաշրջանային կայունության, բարգավաճման եւ համագործակցության սկզբունքային խոչընդոտներից է:

Ադրբեջանական հողերի հայկական օկուպացիային պետք է վերջ տալ, եկել է (ղարաբաղյան) խնդիրը Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության շրջանակներում խաղաղ եղանակով լուծելու ժամանակը, ասել է Գյուլը եւ հավելել՝ Թուրքիան պատրաստ է այդ հարցում իր դերը խաղալ:

Համաժողովի իր ելույթում ղարաբաղյան հարցին անդրադարձել է նաեւ Թուրքիայի նախագահը: Ըստ «Ռեգնում» գործակալության, Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը չի հիշատակել Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության պահպանման մասին:

Եվրոմիությունը ԼՂ խնդրի կարգավորմանը գործուն միջամտության նոր հնարավորություն է ստանում

Հայաստանը, Ադրբեջանը եւ Վրաստանը «Ընդարձակ Եվրոպա» նախաձեռնության մեջ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հայաստանը եւ Ադրբեջանը (նաեւ Վրաստանը) հունիսի 14-ին ընդգրկվել են Եվրոմիության «Ընդարձակ Եվրոպա» նախաձեռնության մեջ: Ըստ պաշտոնական Երեւանի ավելի վաղ արված բացատրության, այս նախաձեռնությունը նշանակում է Եվրոմիության հետ անդրկովկասյան հանրապետությունների հարաբերությունների նոր մակարդակ:

Երեւանն արտաքին քաղաքականության առաջնահերթություններում կարեւորում է եվրոպական ինտեգրացիան: «Ընդարձակ Եվրոպա» նախաձեռնությունն այս առումով Հայաստանի համար պետք է դիտել որպես հաջողություն: Սակայն, մյուս կողմից, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միաժամանակյա մուտքն ընդլայնվող Եվրոպա կարող է նշանակել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման մեջ Եվրոմիության դերակատարության ակտիվացում:

Իլհամ Ալիեւն ակնհայտորեն կողմնակից է ղարաբաղյան հարցում Բրյուսելի գործուն միջամտությանը: Ավելին՝ եվրոպացիների ուշադրությունը գրավելու նպատակով Ադրբեջանի նախագահը հրապարակավ քննադատում է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի գործունեությունը, իր իսկ խոսքերով՝ անզորությունը:

Վերջերս Բրյուսել մեկնած Ալիեւը Եվրոմիության առաջնորդներ Խավիեր Սոլանայի, Ռոմանո Պրոդիի եւ Գյունտեր Վերհոյգենի հետ քննարկում էր Եվրոպայի ավելի գործուն միջամտությունը ԼՂ հարցի կարգավորմանն «Ընդարձակ Եվրոպա» նախաձեռնության շրջանակներում:

Ալիեւը եվրոպացի չինովնիկներին առաջարկեց ղարաբաղյան կարգավորման փուլային տարբերակի կիրառումը, ըստ որի հայկական ուժերը դուրս են բերվում իրենց վերահսկողության տակ գտնվող ադրբեջանական շրջաններից, որի դիմաց Բաքուն բացում է Հայաստան մտնող երկաթգիծը: Սոլանան նախապես արդեն ընդունելի էր համարել ԼՂ կարգավորման փուլային տարբերակը, ինչը հայկական կողմը մերժել էր դեռ 1998 թ.:

Տես էջ 3

Հայաստանը ԱՄՆ պետքարտուղարության թրաֆիկինգի զեկույցում մնաց 2-րդ խմբում

Հունիսի 14-ին ԱՄՆ պետքարտուղարության պատրաստած թրաֆիկինգի վերաբերյալ 2004 թ. տարեկան չորրորդ զեկույցի հրապարակման առիթով պետքարտուղարություն էին հրավիրվել Վաշինգտոնի դիվանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչները: Զեկույցը ներկայացրել է ԱՄՆ պետքարտուղարության թրաֆիկինգի պայքարի գրասենյակի տնօրեն Ջոն Միլլերը: Ինչպես սպասվում էր, Հայաստանը պահպանեց երկրորդ խմբում գտնվելու դասակարգումը, ուր երրորդ խմբից տեղափոխվել էր անցյալ տարի: ՀՀ դեսպանության ներկայացուցչի հետ ունեցած զրույցում պրն Միլլերը նշեց, որ Հայաստանն ամուր զբաղեցնում է այդ տեղը, եւ համապատասխան ծրագրեր իրականացնելու դեպքում հնարավոր է տեղաշարժ կատարի դեպի առաջին խումբ: Դրա համար անհրաժեշտ է լայնածավալ եւ թափանցիկ պայքար մղել կաշառակերության դեմ, ինչպես նաեւ բացահայտել ու օրենքի ամբողջ ուժով պատժել թրաֆիկինգ իրականացնողներին: Այս տարվա զեկույցում ավելացել է եւս մեկ խումբ, որը գտնվում է երկրորդ եւ երրորդ խմբերի միջեւ: Այս նոր խմբում դասակարգում են մասնավորապես Ադրբեջանը, Վրաստանը, Ռուսաստանն ու Թուրքիան: Պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել առանձին հանդիպում կազմակերպելու վերաբերյալ, որտեղ կքննարկվեն Հայաստանի առաջին խումբ տեղափոխվելու հնարավորությունները:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ադրբեջանցիները գնդակոծել են Բաղանիս գյուղը

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 15 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի 14-ի երեկոյան՝ ժամը 22:00-ի սահմաններում, Ադրբեջանի Ղազախի շրջանի հենակետերից հրաձգային զենքերով գնդակոծվել է Տավուշի մարզի Բաղանիս գյուղը: Տուժածներ չկան: Սահմանագոտու այս հատվածում ինչող կրակոցների պատճառով երրորդ օրն է փակված է Ոսկեպար-Կիրանց ավտոճանապարհը, եւ մեքենաները երթեւեկում են շրջանցիկ ավտոճանապարհով, որ կառուցվել է «Լինսի» հիմնադրամի միջոցներով: Սահմանի այս հատվածում լարվածություն է առաջացել այն բանից հետո, երբ ադրբեջանցիները Ձորագի ջրամբարի պատվարի մոտ պահակակետ են դրել: Ջրամբարով անցնում է հայ-ադրբեջանական սահմանը:

Վրաստանը հերքում է հայկական գազի յուրացման մեղադրանքները

ԹԲԻԼԻՍԻ, 15 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վրացական կողմը մերժում է Հայաստանի համար նախատեսված ռուսական բնական գազի յուրացման մեղադրանքները: Ինչպես «Կավկազպրեսին» հայտարարել են Վրաստանի միջազգային գազային կորպորացիայում, տրանզիտային գազի յուրացման բոլոր մեղադրանքները իրականությանը չեն համապատասխանում: Այսօր Մոսկվայում մամլո ասուլիսի ժամանակ «Գազպրոմի» կառավարման խորհրդի նախագահի Ալեքսանդր Ռյազանովը հայտարարել է, որ վրացական կողմը գողանում է բնական գազը, որը Վրաստանի միջազգային գազային կորպորացիային պատկանող մայրուղային խողովակաշարով տարանցվում է Հայաստան: Ինչպես հայտարարել են կորպորացիայում, վրացական կողմը գազի տարանցման համար ստանում է ընդամենը 10% եւ Թբիլիսիի գազամատակարարման անջատման դեպքում ի վիճակի է վրացական մայրաքաղաքն ապահովել գազով երեք օր: «Ըստ երեւույթին այս հանգամանքը ստիպել է ռուսական կողմին իր մեղադրանքներն առաջ քաշել, քանզի գազամատակարարումից Թբիլիսին անջատելու դեպքում, նրանք տեղեկատվություն էին ստանում, որ Թբիլիսիում դեռեւս գազ կա», հայտարարել են այնտեղ: Ռուս մատակարարներին «Թբիլգազ» ԲԸ պարտքի առնչությամբ նրա գլխավոր տնօրեն Նոդար Գոբիանիձեն «Կավկազպրեսին» հայտարարել է, որ այն կազմում է 11 միլիոն դոլար եւ կփակվի փուլ առ փուլ: «Մենք կմարենք պարտքը մատակարարին՝ «Գազպրոմի» դուստր ընկերությանը՝ «Գազէքսպորտին»», ասել է նա՝ զարմանք հայտնելով, որ ռուսական կողմն այսօր դրել է նաեւ 40-60 միլիոն դոլարի հին պարտքի մարման հարցը:

ՃՈՊՈՒՄՆԵՐ

Վարդան Օսկանյանի հանդիպումները ԱՄՆ ում

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երկօրյա աշխատանքային այցով ԱՄՆ-ում գտնվող ՀՀ ԱԳ նախարար Վ. Օսկանյանը հունիսի 14-ին հանդիպել է ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի հետ:

Վարդան Օսկանյան-Քոլին Փաուել

Ինչպես հայտնեցին ԱԳՆ մամուլի եւ տեղեկատվության վարչությունից, զրույցի ընթացքում Հայաստանի եւ ԱՄՆ-ի արտաքին գերատեսչությունների ղեկավարները քննարկել են երկկողմ հարաբերությունների զարգացման հեռանկարներին, տարածաշրջանային վերջին զարգացումներին, հայ-թուրքական հարաբերություններին եւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորմանը վերաբերող մի շարք հարցեր: Զրուցակիցները հատուկ քննարկել են ԱՄՆ «Հազարամյակի մարտահրավեր» ծրագրին Հայաստանի մասնակցությանն առնչվող խնդիրներ, ընդգծելով ծրագրի կարեւորությունը Հայաստանի տնտեսության, ժողովրդավարության զարգացման համար:

Նույն օրը նախարար Օսկանյանը հանդիպել է ԱՄՆ նախագահի ազգային անվտանգության հարցերով խորհրդական Կոնդոլիզա Ռայսի եւ նրա տեղակալ Ս. Հեդլիի հետ: Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են հիմնականում տարածաշրջանային անվտանգությանը, Ստամբուլում կայանալիք ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովին եւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորմանն առնչվող հարցեր:

Այցի ընթացքում նախարար Օսկանյանը հանդիպումներ է ունեցել նաեւ ԱՄՆ պաշտպանության փոխքարտուղարի Եվրոպայի եւ Եվրասիայի հարցերով օգնական Մ. Ռիկարդելի, ԱՄՆ պետքարտուղարի Եվրոպայի եւ Եվրասիայի հարցերով օգնական Է. Ջոնսի, ԱՄՆ պետքարտուղարի ժողովրդավարության, մարդու իրավունքների եւ աշխատանքի գծով օգնականի պաշտոնակատար դեսպան Մ. Կոզակի հետ:

Վ. Օսկանյանը Հայաստանի արտաքին քաղաքականության առջեւ կանգնած խնդիրների եւ տարածաշրջանային անվտանգության ապահովման հարցերի շուրջ ելույթ է ունեցել ԱՄՆ Ռազմավարական եւ միջազգային ուսումնասիրությունների կենտրոնում (CSIS), որից հետո պատասխանել է ներկաների բազմաթիվ հարցերին:

Հունիսի 15-ին նախատեսված են հանդիպումներ ամերիկյան կոնգրեսականների եւ սենատորների, ինչպես նաեւ ամերիկահայ մի շարք կազմակերպությունների եւ ամերիկյան մամուլի ներկայացուցիչների հետ:

«Վոլգաբուրմաշը» գնում է «Նաիրիտ»-ի բաժնետոմսերը

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Նաիրիտ» ընկերության բաժնետոմսերի վաճառքի գործարքը նախատեսվում է ստորագրել հունիսի վերջին: Այդ մասին հայտնել է այդ բաժնետոմսերին հավակնող «Վոլգաբուրմաշ» ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահ Անդրեյ Իշչուկը ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ հունիսի 15-ի հանդիպման ժամանակ:

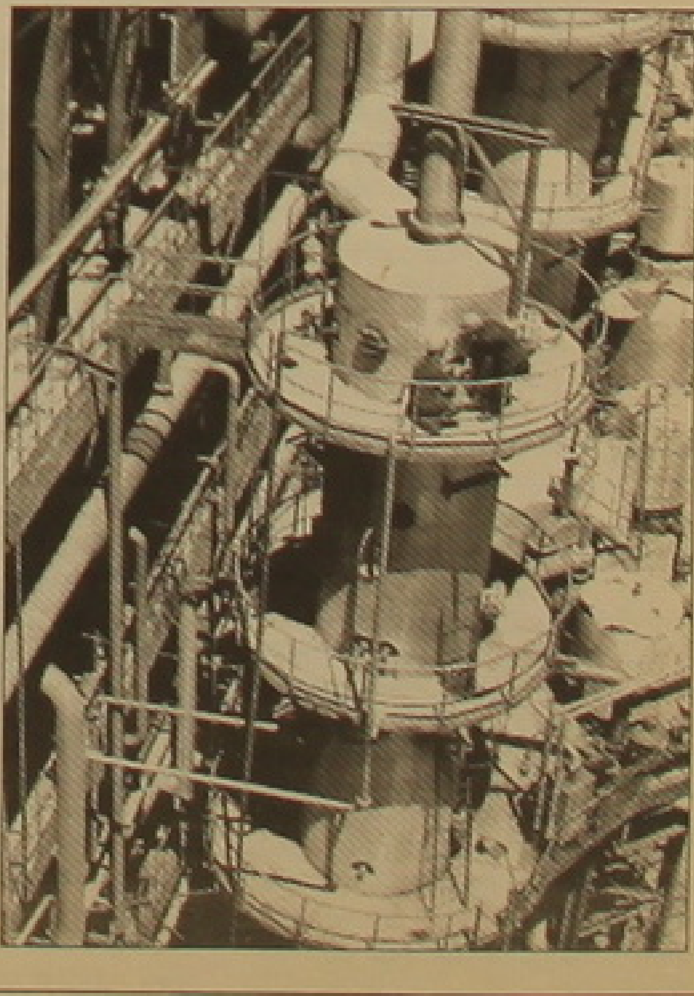

Ա. Իշչուկը, որը նաեւ Ռուսաստանի Դաշնային խորհրդի անդամ է, Հայաստանում է գտնվում «Նաիրիտ» ընկերության բաժնետոմսերի հսկիչ փաթեթի գնման գործարքի նախապատրաստական աշխատանքներն ավարտին հասցնելու նպատակով: Ըստ ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակի տրամադրած հաղորդագրության, նա Ռ.Քոչարյանին տեղեկություններ է հաղորդել գործարքի նախապատրաստման աշխատանքների վերաբերյալ, ինչպես նաեւ «Նաիրիտի» առողջացմանն ուղղված «Վոլգաբուրմաշի» ներդրումային ծրագրերի մասին: Նրա խոսքերով, «Վոլգաբուրմաշը» վճռական է տրամադրված վերականգնելու «Նաիրիտ» քիմիական համալիրի նախկին համբավը եւ լուրջ ծրագրեր է նախատեսում թե՛ արտադրության, թե՛ իրացման առումով:

«Վոլգաբուրմաշ»-ը Ռուսաստանի ամենաժամանակակից մեքենաշինական ձեռնարկություններից է: Ռ. Քոչարյանը ողջունել է նման խոշոր ընկերության մուտքը Հայաստան:

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Հոկտեմբերի 18-21-ը Երեւանում կկայանա ասիական սեյսմոլոգիական 5-րդ համագումարը՝ նվիրված Սպիտակի երկրաշարժի 15-րդ տարելիցին: Համաժողովին կմասնակցեն 45 երկրների գիտնականներ ու փորձագետներ:

Միջոցառումը նախաձեռնել է Սեյսմոլոգիայի եւ երկրաֆիզիկայի հայկական ընկերակցությունը: Ընկերակցության նախագահ **Սերգեյ Բալասանյանը** լրագրողներին հրավիրել էր ասուլիսի՝ հասուկ այ.ս մասին տեղեկացնելու: Համաժողովի ընթացքում կկազմակերպվի հանրապես դժբ է ձեռքերը ծալել եւ ոչինչ չձեռնարկել: Նույնիսկ մեկ շենքի ամրացումը գոնե 100 մարդու կյանք կարող է փրկել: Ընկերակցությունը ջանում է սեյսմաանվտանգ միջոցառումների, շենքերի ամրացման խոշոր նախագծեր ներկայացնել շահագրգիռ ֆինանսական կազմակերպություններին: Երկրորդ խնդիրը համարում է տեղացի գիտնականների ու միջազգային խոշոր կառույցների ու ֆոնդերի հաղորդակցության ստեղծումը:

Ընկերակցությունը կանխատեսումներով չի զբաղվում, եւ նախաֆին է ոչ միայն Սերգեյ Բալասանյանը: Երկրաշարժի հանդեպ առավել խոցելի են հարկերի բարձրացման մեթոդով եւ թիվ 111 սերիայի շենքերը: Հասկապես վերջին տեխնոլոգիայով կառուցված բազմահարկերը Սպիտակում հողին հավասարվեցին:

Մայրաքաղաքում ամենաանորաս վիճակում են Աջափնյակում կավահողերի վրա կառուցված շենքերը: Անձրեւների ու խոնավության ժամանակ կավը «լվացվում» է եւ թուլացնում շենքերի հիմքերը:

«Ազգի» հարցին, թե պարոն Բալասանյանը ինչպես է վերաբերվում

Հայաստանում երկրաշարժի վտանգը բազմիցս գերազանցում է շենքերի սեյսմակայունության մակարդակին

Առավել խոցելի են հարկերի բարձրացման մեթոդով եւ թիվ 111 սերիայի շենքերը

բաց ֆոռում՝ ՁԼՄ-ների մասնակցությամբ: 3 փուլով դասընթացներ կանցկացվեն ԵՊՀ-ում՝ երիտասարդ գիտնականների, կառավարության ներկայացուցիչների, արտակարգ իրավիճակների վարչության աշխատակիցների մասնակցությամբ: Ընկերակցության գլխավոր խնդիրը բնակչության իրազեկումն է երկրաշարժերի, դրանց ժամանակ հնարավորինս գրագետ վարվելու մասին, եւ ընդհանրապես սեյսմակայունության վերաբերյալ գոնե նվազագույն գիտելիքների ուսուցումը: Ըստ ընկերակցության նախագահի, դա հնարավոր է դպրոցներում դասընթացների կազմակերպման, մամուլով, հեռուստատեսությամբ պարբերաբար հոդվածներ գրելու եւ ուսուցողական հաղորդումներ կազմակերպելու միջոցով: Այդ տեսանկյունից բնակչությունը ոչ միայն անհասկանալի անտարբերություն է ցուցաբերում, այլեւ ինքնագլուխ միջամտություններով թուլացնում է բնակարանների պատերը:

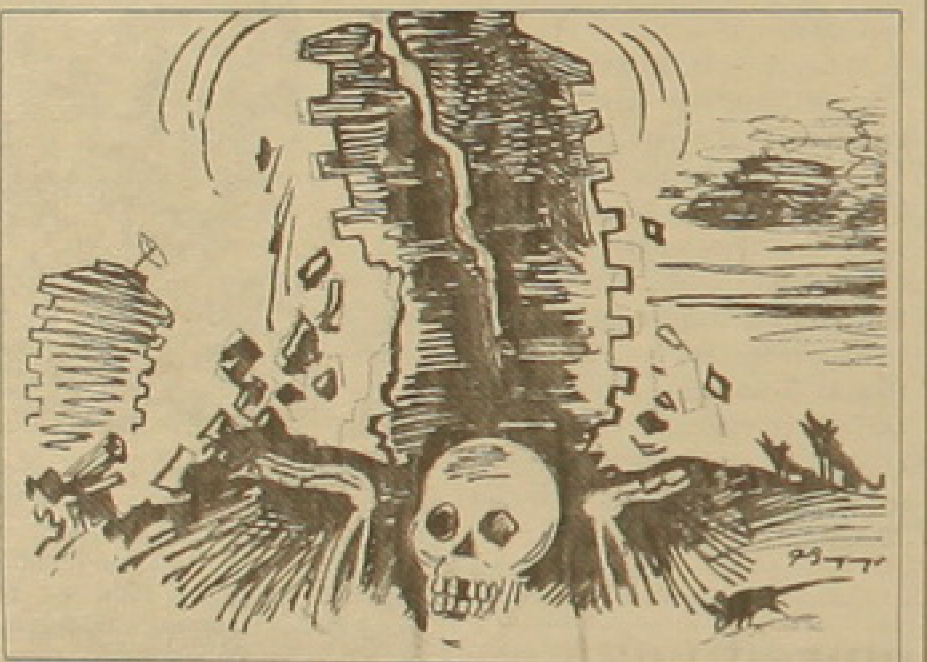

Այսօր հանրապետության բնակֆոնդի գերակշիռ մասը սեյսմակայունության տեսանկյունից անհուսալի վիճակում է: Տարիներ առանց նորոգումների մնալով, անընդմեջ ավելանում է վթարային շենքերի թիվը հանրապետության ողջ տարածքում: Աղետի գոտում՝ Սպիտակում, Գյումրիում ու Վանաձորում ռեզինա-մետաղական միջնորմներով սեյսմակայուն շենքեր են կառուցվել, բայց անհամեմատ մեծաթիվ կիսաքայքայված, դրանք կաթիլ են ծովի մեջ: Այսինքն, գոնե այս պահի համար անհնարին խնդիր են զանգվածային ամրացումները: Բալասանյանի համոզմամբ, սակայն, դա չի նշանակում, որ ընդգահը մոտավոր կամ հեռավոր ապագայում երկրաշարժերի հավանականության մասին որեւէ տվյալ չասաց: «Այնտեղ, ուր իշխանություններն անպատրաստ են դիմագրավելու երկրաշարժերը, կամ երկրաբանական պայմաններն են աննպաստ, երկրաշարժերի կանխատեսման հավանականությունը փոքր է», նշեց նա, համոզված, որ այդ իմաստով Հարավային Կովկասի երկրների մեջ Հայաստանը ամենից ավելի պատրաստված է: Իսկ ընդհանրապես, երկրաշարժերի ժամն ու օրը ստույգ գուշակելը դեռեւս վեր է գիտության ուժերից: Ամենաարդյունավետ կանխատեսումը հնարավոր է միայն 70-80 տոկոսի սահմաններում:

Համենայն դեպս, Հայաստանում երկրաշարժերի հավանականության վտանգը բազմիցս գերազանցում է շենքերի սեյսմակայունության մակարդակին: Եվ այս կարծիքյան խոսակցություններին, թե երկրաշարժերի սպառնալիքի ու բնակչության անպատրաստվածության վերաբերյալ ինքը ակտիվորեն քարոզչություն է ձեռնարկել հատկապես Ազգային սեյսմիկ ծառայության ղեկավարի պաշտոնից ազատվելուց հետո, այժմ արդեն Երկրաֆիզիկայի եւ սեյսմոլոգիայի ընկերակցության ղեկավարը պատասխանեց. «Ինձ թվում է, որ հիմա ես այդ մասին ավելի քիչ եմ խոսում, քան երբ այդ կառույցի ղեկավարն էի: Այս ասպարեզի հիմնական գաղափարը սա է՝ առկա է վտանգ եւ հարկավոր է պատրաստվել: Եթե չասենք, որ վտանգը կա, ուրեմն պատրաստության մասին խոսելն անիմաստ կլինի: Իսկ ընդհանրապես, դա սուբյեկտիվ կարծիք է: Ես միշտ խոսում եմ այդ մասին: Իսկ վտանգը ոչ ավելացել է, ոչ պակասել: Վտանգը միշտ կա»:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԳՅՈՒՄՐԻ

Գյումրի-Կարս. պատմամշակութային արժեքների պահպանում եւ զբոսաշրջության զարգացում

Գիտաժողով Շիրակի մարզկենտրոնում

Երեկ Շիրակի մարզկենտրոնի «Արագիս» հյուրանոցի նիստերի դահլիճում աշխատանքը սկսեց «Գյումրի-Կարս. պատմամշակութային արժեքների պահպանում եւ զբոսաշրջություն» թեմայով երկօրյա սիմպոզիումը, որ նախաձեռնել էր Կրթության զարգացման ակադեմիայի հայաստանյան գրասենյակը մի շարք կազմակերպությունների հետ համատեղ, ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության ֆինանսական աջակցությամբ: Այս հետաքրքրական հավաքի կազմակերպման նախապատրաստական աշխատանքներին ներգրավված են եղել թե հայաստանյան, թե թուրքական կողմի համապատասխան մասնագետներ, տեղական իշխանությունների ներկայացուցիչներ, ու ակնկալվում էր նաեւ համատեղ երկօրյա այց Կարս: Սակայն թուրք գործընկերներն ինչ-ինչ պատճառներով չէին ժամանել Գյումրի, որով նաեւ ծրագրի երկրորդ մասի հարցը առկախվեց:

Սիմպոզիումում քննարկման դրված հարցերը վերաբերում են տարածաշրջանում պատմամշակութային հուշարձանների, բնական միջավայրի պահպանմանը, օգտագործմանն ու կառավարմանը, տարածքային զբոսաշրջության զարգացմանը, այս ոլորտներում հնարավոր համագործակցությանը եւ այլն: Ծրագրի շրջանակներում մասնավորապես ակնկալվում է մշակել զբոսաշրջության զարգացման եւ Շիրակի տարածաշրջանի հուշարձանների պահպանման ռազմավարություն: Վերջինս պետք է ներկայացվի պետական կառավարման մարմինների, դոնոր ու միջազգային տարբեր կազմակերպությունների, բոլոր հետաքրքրվողների ուշադրությանը:

Բացման ժամանակ գիտաժողովը ողջունեցին եւ արդյունավետ աշխատանք մաղթեցին Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյը, Բուլղարիայի Հանրապետության դեսպան Ստեֆան Դիմիտրովը, Հայաստանի ճարտարապետների միության նախագահ Մկրտիչ Մինասյանը, մարզային եւ Գյումրու քաղաքային իշխանության ներկայացուցիչները: Առաջին օրը լսվեցին շուրջ մեկ տասնյակ զեկուցումներ ու ելույթներ, որոնք տարբեր կողմերից ներկայացրին զբոսաշրջության զարգացման առկա խնդիրները, դրանց լուծման հնարավոր ուղիները: Օրվա վերջում կազմակերպվեց հավաքի մասնակիցների շրջայց «Կումայրի» պատմաճարտարապետական արգելոց-թանգարանի տարածքում:

Այսօր համաժողովը աշխատանքը կշարունակի:

Գ. Մ.

Էդգար Առաքելյանի գործը վերաքննիչում

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ոստիկանին պլաստիկե շշով հարված ընդդիմության հանրահավաքի մասնակից Էդգար Առաքելյանի գործը Քրեական եւ զինվորական գործերով վերաքննիչ դատարանում կքննվի դատավոր Սամվել Ղազարյանի նախագահությամբ: Այս մասին հունիսի 15-ին հայտնի դարձավ է. Առաքելյանի պաշտպան, փաստաբան Թադեւոս Ալեքսանյանից.

Սամվել Ղազարյանը մեզ հայտնեց, որ նոր է ստացել գործը, կծանոթանա գործի նյութերին, ապա հավանաբար հունիսի 16-ին կնշանակվի գործով դատավարությունը սկսելու օրը:

Հիշեցնենք, որ Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը՝ դատավոր Պարգեւ Օհանյանի նախագահությամբ, մայիսի 26-ի դատավճռով ապրիլյան հանրահավաքի եւ երթի մասնակից Էդգար Առաքելյանին դատապարտել է մեկուկես տարվա ազատազրկման, հանցավոր ճանաչելով նրան ՀՀ քրեական օրենսգրքի 316 հոդվածի առաջին մասով՝ իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելու մեջ:

Թմրամոլները բռնվեցին

Հունիսի 14-ին ոստիկանության Երեւան քաղաքի աշխատակիցները թմրանյութ օգտագործելու եւ պահելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1979 թ. ծնված Արման Մ.-ին, 1970 թ. ծնված Մանուկ Մ.-ին, 1968 թ. ծնված Արամ Հ.-ին: Զննությամբ վերջիններիս մոտից հայտնաբերվել եւ առգրավվել է հերոին տեսակի թմրանյութի զանգված, 2 մլգ ներարկիչ թափանցիկ հեղուկի պարունակությամբ, 8 չօգտագործված ներարկիչ եւ ապակե սրվակ՝ թափանցիկ հեղուկի հետքերով, կատարվում է նախաքննություն:

Հրդեհ մեքենայի թափքում

Հունիսի 14-ին Կապանի ոստիկանության բաժին հաղորդվել է, որ հրդեհ է բռնկել Արթուր Ս.-ի հավատարմագրով վարած «ՄԱԶ» 53-35 մակնիշի ավտոմեքենայի թափքում, որի հետեւանքով նշված ավտոմեքենան եւ թափքում գտնվող 150 հակ խոտն ամբողջությամբ այրվել են: Պարզվել է, որ հրդեհն առաջացել է ավտոմեքենայի թափքի տակ գտնվող արտածող գազերի խողովակի վրա թափված չորացած խոտի այրվելուց: Հրդեհը մարվել է մարտական մեկ ջոկի ուժերով: Պատճառված նյութական վնասի չափը կազմում է 1 մլն 580 հազար: Կատարվում է հետաքննություն:

Մ. Մ.

Որտեղից գնել եւ ինչպես տարբերել եվրոպական հագուստը

Հայաստանի շուկան հեղեղված է Թուրքիայից, Չինաստանից եւ Կորեայից ներմուծված հագուստով, որն իր որակով, մեղմ ասած, աչքի չի ընկնում: Պարզապես շնորհիվ էժանության մատչելի է ավելի մեծ թվով սպառողների, քան եվրոպական կամ ամերիկյան հագուստը: Իսկ որտե՞ղ գտնել որակյալ եվրոպական հագուստ եւ ինչպե՞ս տարբերել այն վերոնշյալ երկրների կամ կեղծված արտադրանքից: Այս հարցերի շուրջ զրուցեցինք «Ջիրոտի» ՍՊԸ փոխտնօրեն **Հրաչ Պողոսյանի** հետ:

Մեր զրուցակիցը նախ տեղեկացրեց, որ Երեւանի Աբովյան փողոցում գտնվող իրենց «Ջիրոտի» խանութում վաճառվում են եվրոպական, ավելի կոնկրետ՝ իտալական արտադրության համանուն ընկերության կոստյումները, «Ջորջիո Արմանի» ընկերության վերնաշապիկներն ու փողկապները: Դրանք Հայաստան են բերվում իրենց ընկերության ուղղակի պատվերով: Այլ խանութներում կամ տոնավաճառներում այս ապրանքները չեն կարող վաճառել: Այս եւ պիտակներ փակցնելով ապրանքը կեղծելու դեպքում իտալական ընկերության ներկայացուցիչ ՍՊԸ-ն վաճառողի իր բացառիկ իրավունքը պաշտպանելու նպատակով կարող է դիմել դատարան:

Իսկական եվրոպական հագուստը կարելի է տարբերել նախեւառաջ գնով: Եթե հագուստը ծեծ է բերվում տոնավաճառից եւ էժան գնով, ապա բերված է Թուրքիայից կամ այլ երկրից: «Ջիրոտի» խանութում վաճառվող կոստյումների գներն, օրինակ, տատանվում են 250-400 դոլարի սահմաններում: Իսկ «Ջիրոտի Արմանի» վերնաշապիկների գները սկսվում են 35 դոլարից: Այս գները հայտնելով, Հրաչ Պողոսյանը նշեց, որ իրենք աշխատում են շահույթի փոքր չափ կիրառելով: Այսինքն, շեշտը դրվում է ավելի մեծ քանակով վաճառքի, այլ ոչ թե բարձր գնի շնորհիվ շահույթ ստանալու վրա: Դա հնարավորություն է տալիս, որ վերոնշյալ իտալական ընկերությունների արտադրանքի սպառող դառնա ինչպես շատ հարուստ, այնպես էլ միջին խավը: Ենթադրենք, 1000-1500 դոլար արժողությամբ կոստյումներ այս խանութում չկան:

Հայաստանի փոքր շուկա լինելու, սպառման փոքր ծավալների մասին օտարերկրյա գործարարների կողմից մշտապես նշվող հանգամանքների վերաբերյալ Հրաչ Պողոսյանը այն կարծիքը հայտնեց, որ իրենց ներկայացրած ընկերությունը վաղուց է գործում հայկական շուկայում, ունի իր սպառողները եւ առեւտրի ծավալներից չեն դժգոհում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www azg am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

«Փակագիծ» ակումբում երեկ այսպես էր հրավիրել Գինեսի ռեկորդակիր, յոգ, Չինաստանի հեռուստատեսության ոսկե մեդալակիր Հովհաննես Փամբուկչյանը: Նա հայտնի է դարձել հատկապես իր «մահացու հնարքով», որի ժամանակ պառկում է ասեղների վրա, իսկ նրա վրա բարձրանում է «Կամազ» ավտոմեքենան: Նրա ասելով, իր հնարքները կամեցել է ցուցադրել Երեւանում, սակայն իր հետ պայմանագիր չեն կնքում, հնարավորություն չեն տալիս, ինչից հիասթափված պատրաստվում է 2 ամիս վոր չէ բացել մեքենան ներս մտցնելու համար: Նա չի ուզում, որ ես աշխատեմ կրկեսում, միայն իր ստուդիայի սաներին է տեղ տալիս», ասաց Փամբուկչյանը: Նույնը հաստատեց նաեւ նրա գեղարվեստական ղեկավար Վաչե Խոսրուզյանը, պնդելով, որ Հովհաննեսի համար կարեւորը գումարային հարցերը չեն, այլ հայ հանդիսատեսի առջեւ հանդես գալը, ինչը կրկեսի տնօրենի սրտով չէ: Մինչդեռ մշակույթի նախարարի նշանակած տնօրեն Արամյանը մեծ ոգեւորությամբ է ընդունել Հովհաննեսի բոլոր առաջարկները: Մի խոսքով, ամեն ինչում մեչեն մասուցվում: Ես ասել եմ եւ հիմա էլ կրկնում եմ, որ պատրաստ եմ նրան ընդունել կրկես, սակայն բեմ դուրս գալու համար նրա հետ պետք է մի քանի ամիս աշխատել՝ կրկեսային պրոֆեսիոնալ համար ստեղծելու համար», ասաց նա: Իսկ ապրիլի 7-ին դահլիճը վարձակալությամբ վերցրել է Վաչե Խոսրուզյանը, այնպես որ Հովհաննեսին բեմ թողնել-չթողնելու խնդիրը նրա հետ է կապված եղել: Պարզապես այդ ժամանակ կրկեսի կուլիսային մասում աշխատել է ռուսական կրկեսը, որի բերած 16 տեսակի կենդանիները տեղավորվել են այդտեղ ու անհնար

Մշակույթի նախարարը դիմել է վերաքննիչ դատարան

Իսկ կրկեսում ամռանը ցանկացողների թիվը ավելանում է

անց մեկնել Հոլանդիա: Ասուլիսի սկզբում նա բողոքում էր առանց անուններ տալու, ընդհանուր ակնարկումով, սակայն լրագրողների պահանջով ստիպված եղավ «բացել փակագծերը»: Ինչպես ենթադրելի էր, նրա բողոքն ուղղված էր տեսկրկեսի տնօրեն Սոս Պետրոսյանի դեմ, որին, ինչպես արդեն գրել ենք նախապես, մշակույթի նորանշանակ նախարար Հովիկ Հովեյանը մեկ ամիս առաջ ազատեց պաշտոնից, նրա փոխարեն նշանակելով «Օրինաց երկիր» կուսակցության անդամ, ճարտարագիտական համալսարանի աշխատակից Անդրեաս Արամյանին: Սոս Պետրոսյանն, իհարկե, դիրքերը չզիջեց եւ իր իրավունքները պաշտպանելու համար դիմեց դատարան, որի վճռով մայիսի 31-ին վերականգնվեց պաշտոնում: Սակայն գործը սրանով չավարտվեց, քանի որ մշակույթի նախարարը դիմել է վերաքննիչ դատարան, որտեղ հունիսի 28-ին նորից կլսվի տնօրենի հայցը:

Իսկ մինչ այդ գործի են դրվել պաշտոնափոխության հարցը արծարծելու նոր մեխանիզմներ: Ցնցված Հովհաննես Փամբուկչյանը մի քանի անգամ կրկնեց, որ ինքը Սոս Պետրոսյանի դեմ անձնական որեւէ խնդիր չունի, որ գնահատում է նրա վաստակը, սակայն ասուլիսի միտումն ակնհայտ էր: Այլապես բողոքն այսքան ուշացած չէր հնչի. «Ապրիլի 7-ին պետք է տեսկրկեսում հանդես գայի, սակայն տնօրենը պատճառաբանեց, թե կրկեսի դռները հնարա-

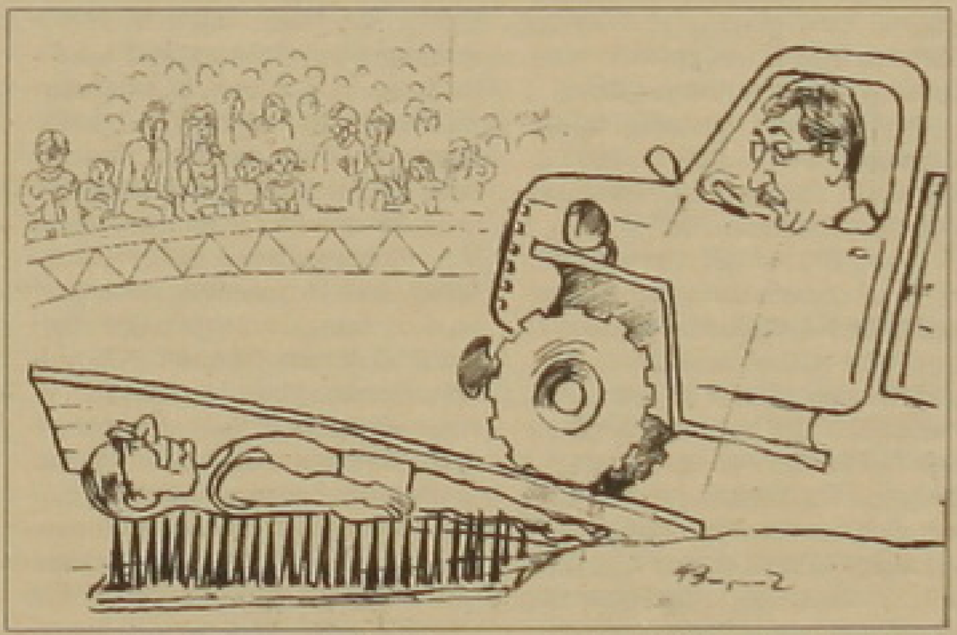

դավորը Սոս Պետրոսյանն է: Հիմա լսենք, թե Ս. Պետրոսյանը ինչ է ասում այս ամենի մասին: «Հովհաննես Փամբուկչյանը մի քանի անգամ դիմել է ինձ՝ կրկեսում ելույթ ունենալու խնդրանքով: Նրա հնարքը դիտել եմ եւ 1 տարի առաջ առաջարկել միասին աշխատել, բեմադրություն ստեղծել, քանի որ նա չունի կրկեսի համար հատուկ բեմադրված կոմպոզիցիա: Նրան միշտ հարգել եմ, գիտեմ, թե որքան դժվար է տաղանդավոր մարդկանց գտնելը: Կրկեսային բեմադրություն անելու իմ առաջարկը փաստորեն նա մերժեց, պնդելով, որ իր հնարքները պետք է ներկայացվեն առանց որեւէ փոփոխության: Իմ գնահատմամբ, նա կրկեսային համար չունի, նրա հնարքները պրոֆեսիոնալ մակարդակով դարձնել մեքենա մտցնել, ինչում, ըստ Պետրոսյանի, համոզվել է նաեւ Փամբուկչյանը:

Իսկ ինչո՞ւ հանկարծ վերջինս որոշեց բողոքել: «Հավանաբար կան մարդիկ, ովքեր դրդում են, փորձում աղմուկ հանել՝ իմ հեղինակությունը գցելու նպատակով: Բայց պիտի իմանան, որ իմ հեղինակության հետ խաղալն այդքան հեշտ չէ: Վերջին փոփոխությունների մասին բոլորն արդեն գիտեն, չեմ ուզում դրան անդրադառնալ, համոզված եմ, որ արդարությունն անպայման կհաղթի», ասաց Սոս Պետրոսյանը, որն աշխատանքային առօրյան դադարեցրել է իր հայցը վերաքննիչ դատարանում բողոքարկելու պատճառով:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ցուցահանդեսի մասնակիցների 70 տոկոսը պայմանավորվածություններ է ձեռք բերել

Լոռիում կկոմպլեկսավորվեն բելառուսական «Գորիզոնտ» հեռուստացույցները

ԱՊՀ երկրների առեւտրա-արդյունաբերական պալատների (ԱԱՊ) նախագահների Երեւանում հունիսի 1-3-ը անցկացված երկրորդ համաժողովի եւ այդ շրջանակներում EXPO-2004 ցուցահանդեսի արդյունքները երեկ ամփոփեց Հայաստանի ԱԱՊ նախագահ Մարտին Սարգսյանը: Նրա հավաստմամբ, այդ համաժողովին մասնակցում էին 200 գործարարներ ԱՊՀ երկրներից (բացի Ադրբեջանից եւ Ուզբեկստանից), ինչպես նաեւ Հոլանդիայից, Լատվիայից, Բուլղարիայից եւ այլ երկրներից: Պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել նման ցուցահանդեսներ անցկացնել յուրաքանչյուր տարի պալատների խորհուրդը նախագահող երկրում:

Երեւանում անցկացված ցուցահանդեսում ներկայացված էին հինգ բաժիններ՝ ինովացիաներ, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաներ, քար եւ շինանյութեր, էկոլոգիապես մաքուր սննդամթերք, զբոսաշրջություն: Մարտին Սարգսյանը կարեւորեց հատկապես էկոլոգիապես մաքուր սննդամթերքի արտադրությունը: Այդ ապրանքատեսակները սովորաբար թանկ արժեն: Հետեւաբար, Հայաստանում արտադրված էկոլոգիապես մաքուր ապրանքները եվրոպական շուկաներում կփոխհատուցեն փոխադրման բարձր ծախսերը եւ մրցունակ կդառնան արտաքին շուկայում:

Ցուցահանդեսի 100-ից ավելի մասնակից կազմակերպությունների մոտ 70 տոկոսը ձեռք է բերել նախնական պայմանավորվածություններ գործընկերների հետ, որից 30 տոկոսը՝ արտահանման ուղղվածության: Այդ կազմակերպություններից ՄԱՊ ընկերությունը կոնյակ կարտահանի ագաս առեւտրի գոտի հանդիսացող տարածք, «Պոլի-Սերվը»՝ պլաստմասսայե իրեր Ուկրաինա եւ Բելառուս: Բժշկական գործիքներ արտադրող «Մեդիաս» ՍՊԸ-ն իր արտադրանքը արտահանում է Վրաստան եւ Ռուսաստան, իսկ առաջիկայում կարտահանի Իրան եւ Արաբական Միացյալ Էմիրություններ: Մի շարք այլ ընկերություններ էլ իրենց գործընկերներին են գտել ներքին շուկայում: Դրանք են բուժիչ բույսերից եւ դեղաբույսերից պատրաստված թեյերի արտադրության «Պլանետա», շինարարական մեկուսիչ նյութերի առեւտրով զբաղվող «Սահա», կաշվի մշակմամբ զբաղվող «Բիզոն» եւ այլ ընկերությունները: Այսինքն, ցուցահանդեսն իր նպաստն է բերել նաեւ ներքին կոոպերացիայի զարգացմանը: Բելառուսի ԱԱՊ-ի հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել «Գորիզոնտ» հեռուստացույցները Լոռու մարզում կոմպլեկսավորելու մասին: Մեկ այլ՝ Հյուսիսային Օսիայի ԱԱՊ հետ կնքած պայմանագրով այդ հանրապետությունում արտադրված գազօջախները կներմուծվեն Հայաստան:

Մարտին Սարգսյանը, պատասխանելով լրագրողների այն հարցին, թե «Հայաստանը կմասնակցի՞ եկող տարի ԱՊՀ ԱԱՊ խորհուրդը նախագահող երկրում՝ Ադրբեջանում կայանալիք նմանատիպ միջոցառումներին», ասաց, որ առայժմ վաղ է այդ մասին խոսելը: Նա նշեց, որ Ադրբեջանի պատվիրակությունը ֆիզիկապես չի մասնակցել Երեւանում տեղի ունեցած համաժողովին, բայց փոխադարձ գրագրություններով այդ մասնակցությունն ունեցել է:

ԱԱՊ նախագահի ելույթից հետո խոսեցին եւ իրենց արտադրանքը ներկայացրին մի շարք ընկերությունների ղեկավարներ, որոնց հավաստմամբ, առեւտրա-արդյունաբերական պալատը հնարավորինս աջակցում է իրենց:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

«Նյու Յորք լայֆը» թերանում է

«Լոս Անջելես դեյլի նյուզից» քաղելով նյութը, «Արմինյն միռոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը հաղորդում է, որ, ըստ Բեւերլի Հիլզում երեք հայցվորների շահերը պաշտպանող իրավաբան Բեն Նաքլիի, «Նյու Յորք լայֆ» ապահովագրական ընկերությունը բավականաչափ ջանքեր չի գործադրում զգուշացնելու հայցվորներին, որ ներգրավվեն փոխհատուցման դատական գործընթացում: 20 մլն դոլար փոխհատուցման պայմանագրում ընկերությունը պարտավորվել է ժամանակին զգուշացնել ժառանգորդներին, որ կամ խմբակային, կամ անհատական հայցեր ներկայացնեն՝ ստանալու համար իրենց հասանելիք գումարը: Վերջնական կարգավորման վերաբերյալ լսումները կայանալու են հուլիսի 30-ին, դատավոր Քրիստինա Շնայդերի ներկայությամբ:

Բեն Նաքլին նաեւ դատարանի միջոցով դիմում է ներկայացրել ընկերությանը, որ ծանուցագրում ընդգրկի «Հայոց ցեղասպանություն» բառերը, որոնք ցարդ բաց են թողնված եղել: «Նրանք ժխտողական լեզու են օգտագործում, որը թույլատրելի չէ», ասել է նա՝ հիշեցնելով, որ պայմանագրի կետերին անհամաձայնություն հայտնելու վերջին ժամկետը հունիսի 15-ն է: Նա առաջարկել է նաեւ օգտվել այդ առթիվ բացված վեբ-սայթից՝ www.justsettlement.com, որը բավականաչափ տեղեկություն է պարունակում:

Հ. Օ.

Չեյնալովը պետք է գնա հոգեբուժարան

Ամերիկայից «Ֆայ բետա կապա» միջազգային պատվո ընկերակցության «Սիգմա ֆայ» մասնաճյուղի փոխնախագահ Սիմոն Մաղաքյանը (տե՛ս «Ազգի» հունիսի 15-ի համարը), անդրադառնալով Բուլղարիայի ամերիկյան համալսարանի «Արմինյն հաուս» վեբ սայթի խմբագրին ուղղված ադրբեջանցի Ռաուֆ Չեյնալովի ատելությամբ հագեցած նամակին, մեծապես գնահատում է թերթի դիրքորոշումը եւ առաջարկում, որ այդ անձնավորությունն ընդհանրապես վտարվի համալսարանից, բայց նախքան Ադրբեջան վերադառնալը լիակատար բուժում ստանա հոգեբուժարանում: «Չեյնալովի նմանները վտանգավոր են ամբողջ հասարակության համար: Մենք պետք է դաստիարակենք ադրբեջանական հասարակությունը, որն ատում է հայերին: Մենք պետք է մեծ ջանքեր գործադրենք, որպեսզի ապագայում խուսափենք ցեղասպանությունից: Ես պահանջում եմ, որ Չեյնալովը Բուլղարիայում հոգեբուժարան տարվի եւ մնա այնքան ժամանակ, մինչեւ դադարի կենդանու նման գործելուց», գրում է նա:

Անդրադարձ Ալբանիայի վերաբերյալ հոդվածին

«Ծնված հայ եմ եւ ոչ ալբանացի, ձեր թերթի «Ալբանիա. երկիր, որ չես ուզում երկրորդ անգամ այցելել» հոդվածը խիստ շինծու («կեղծավոր») եմ գտնում», գրում է ոմն Դիմիտրի Բաղդասարյան՝ «Ազգ»-ի հունիսի 11-ի համարում լույս տեսած Թաթուլ Հակոբյանի հոդվածին անդրադառնալով: «Կարծում եմ, շարունակում է նա, Հայաստանը (նաեւ Վրաստանն ու Ադրբեջանը) վերջին երկրներից մեկը պետք է լինեին՝ կաշառակերության համար քննադատելու մեկ ուրիշ երկրի: Տիրանայի օդանավակայանի մասին ձեր գրածները նույնությամբ կարելի է վերագրել Հայաստանի «Զվարթնոցին», որը ոչ միայն ավտոսնակ է հիշեցնում, այլեւ չափազանց քաոսային վայր է, եւ զբոսաշրջիկների վրա շատ վատ տպավորություն է թողնում: Իսկ «կառքերի ծառայությունը» մարդկանցից փող կորզելու» է ծառայում, քան որեւէ օգտակար «ծառայություն» մատուցում: Ինչ վերաբերում է «մերսեդեսներին», դուք ավելի շատ «մերսեդեսներ» եւ BMW-ներ կարող եք տեսնել Երեւանում: «Կանանց արտահանման մասին չնայած ինքս չգիտեմ, բայց շատերից եմ լսել, որ Ստամբուլի փողոցները լի են հայաստանցի պոռնիկներով: Եվ վերջապես, եթե ինչ-որ բան չկասարվի «Զվարթնոց» օդանավակայանի հետ, այցելուները շարունակելու են մտածել, որ «այս երկիրը չարժե երկրորդ անգամ այցելել», գրում է Դիմիտրի Բաղդասարյանը:

Եվրոմիությունը ԼՂ խնդրի կարգավորմանը ...

Սկիզբը էջ 1

Ադրբեջանի նախագահի Բրյուսել այցելության օրերին BBC-ն գրեց, որ Եվրոմիությունը քննարկում է Ղարաբաղի հարցով Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի միջեւ եռակողմ հանդիպումների հնարավորությունը: Սա եւս անընդունելի է Երեւանի համար: Արտգործնախարար Օսկանյանը մի շարք առիթներով նշել է, որ Հայաստանն անիմաստ է համարում զուտ Ղարաբաղի հարցով Երեւան-Բաքու-Անկարա քննարկումները, քանի որ Թուրքիան չի կարող անաչառ միջնորդ լինել:

Ղարաբաղյան կարգավորման գործընթացի տարբեր ժամանակահատվածներում անդրկովկասյան տարածաշրջանում շահեր հետապնդող Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի եւ Եվրոպայի (ի դեմս Ֆրանսիայի) ակտիվությունը նվազում կամ ուժեղանում է: Սկսած 2001 թ., երբ Հայաստանն ու Ադրբեջանը անդամակցեցին Եվրախորհրդին, ղարաբաղյան կարգավորման հարցում Եվրախորհրդի եւ Եվրոմիության, անգամ եվրոպական ոչ կառավարական կազմակերպությունների ակտիվությունն աներկրորեն մեծանում է:

Ստեփանակերտի իշխանությունները Եվրոպայի ակտիվությանը վերաբերվում է զգուշավոր լավատեսությամբ: ԼՂՀ նախագահի խաղաղական հարցերով խորհրդական Մանվել Սարգսյանը, արձանագրելով Եվրոպայի ակտիվությունը, չի բացառում ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի գործունեության մոտալուտ ավարտը:

Եթե իրականություն դառնա ԵԱՀԿ ՄԽ-ի՝ լուծարվելու հայտնվելու կանխատեսումը, ապա ղարաբաղյան կարգավորման գործընթացում կարող է առաջանալ նոր իրավիճակ: Եվրոպացիները սկսել են պետությունների տարածքային ամբողջականության եւ ազգերի ինքնորոշման իրավունքի միմյանց հակասող չափանիշները համարել անախրոնիզմ՝ 20-րդ դարի վերապրուկ: Եվրոպան Ղարաբաղի հարցում առաջնային է համարում մարդու իրավունքների հարգումը, իսկ Անդրկովկասը դիտում մեկ ամբողջական տնտեսական միավոր:

Մանվել Սարգսյանը կարծում է, որ ղարաբաղյան հարցում եվրոպական ակտիվությունը համաձայնեցված է Ռուսաստանի հետ: Եթե այս կարծիքը մոտ է իրականությանը, ապա առաջ է գալիս մեկ այլ հարց՝ իսկ Մ. Նահանգնե՞րը: Անդրկովկասն իր ռազմավարական շահերի գոտի հռչակած ԱՄՆ-ն առաջ է տանում «Մեծ Մերձավոր Արեւելք» ծրագիրը, որը ներառում է նաեւ Անդրկովկասը: Ի դեպ, այդ ծրագրին հրապարակավ ընդդիմացել են Ֆրանսիան եւ Գերմանիան՝ Եվրոմիության առաջատարները:

Եվրոպական ուղղությունը, Եվրոմիության հետ ավելի սերտ հարաբերությունները Հայաստանի արտաքին քաղաքականության առաջնահերթություններից են: Սակայն չկարգավորված Ղարաբաղի խնդիրը կարող է Հայաստանին կանգնեցնել լուրջ մարտահրավերների առաջ, մանավանդ որ Եվրոմիությունը ղարաբաղյան կարգավորման հարցում հնչեցնում է Բաքվի համար հաճելի ու Երեւանի համար տհաճ առաջարկություններ: «Ընդարձակ Եվրոպա» նախաձեռնությունն արժե գնահատել նաեւ այս տեսանկյունից:

Փուչիկային աճի, աղքատների «գլխաքանակի» եւ դիմում գրող ջրվորի մասին

Ո՞վ կարող է հավատալ, որ մեր ներկա կացությունը գոհացնում է իրեն:
Ո՞վ կարող է հավատալ, անգամ ամենաբարեկեցիկ կյանք վարողը, որ ինքն ապրում է ապահով եւ արժանապատիվ:
Ո՞վ կարող է հավատալ, որ ապագայի նկատմամբ իր մտահոգությունները դուրս չեն ժայթքում մարդկային ողջամիտ կանխատեսումների շրջանակից:

Ովքեր ունեն այս հարցերի դրական պատասխանները, կարող են այս շարադրանքը եւ առհասարակ ոչինչ չկարդալ` սա խորհրդի կարգով:

Ինչո՞ւ են աղքատներն այդքան շատ, եթե Ազգային վիճակագրական ծառայության (ԱՎԾ) ներկայացրած ցուցանիշների համաձայն ՀՀ համախառն ներքին արդյունքը (ՀՆԱ) կրկնապատկվելու է մոտակա 5-6 տարում: Այսինքն` մինչեւ 2010 թ. մենք կրկնակի հարուստ ենք դառնալու: Զարմանալի է, սկսած 2000 թ. ՀՆԱ-ն աճում է 9.6, 12.9, 13.9 տոկոսով, իսկ աղքատների գլխաքանակը չի կրճատվում: Ճշտում ենք` գլխաքանակը: Անասնահոտի հաշվառման այս միավորը վերցված է ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի «Տնտեսական աճը, անհավասարությունը եւ աղքատությունը Հայաստանում» զեկույցից (Երեւան, 2002 թ., էջ 62): Զեկույցի այս հատվածի հեղինակն ամերիկացի է, որը երեւի բնագրում օգտագործել է թվաքանակ բառը: «Գլխաքանակը» հայազգի ծառայողներինն է, որոնք, անշուշտ, սնվում են այլ կերակրատաշտից: Նրանք ակամա դրսեւորել են իրենց էությունն ու վերաբերմունքը հայաստանաբնակների նկատմամբ: Եվ իսկապե՞ս «ինքը` ժողովուրդն է իր բոլոր տառապանքների գլխավոր հանցավորը» (Անգլիա, XVIII դ. վերջ), որ դեռեւս հանդուրժում է: Միգուցե: Այսքանն` իմիջիայլոց:

Թողնենք անասնապահության ոլորտը եւ վերադառնանք մեր ոչխարներին, ինչպես ֆրանսիացին կասեր, այսինքն` ԱՎԾ ներկայացրած ցուցանիշներին: Դրանց համաձայն, ՀՆԱ-ն աճում է, իսկ աղքատները դեռեւս հասարակության կեսից ավելին են: ՀՆԱ-ն աճում է, իսկ մեր հասարակությունն իր ծախսերի 70 տոկոսից ավելին է տրամադրում սննդամթերքի ձեռքբերմանը, որը բնորոշ է աղքատության սահմանագծից ցածր, այսինքն` չքավորության մեջ գտնվող հասարակություններին:

Մեզ փորձում են գոտեպնդել եւ ոգեշնչել շինարարության ու գյուղատնտեսության բնագավառների ձեռքբերումներով: Սակայն կոնկրետ դեպքում բնակարանային շինարարության շեփորահարվող ծավալները, աղբյուրը մի կողմ թողնենք, ընդամենը մեկ քառորդն են 1991 թ. մակարդակի: Գյուղատնտեսությունն իբր այն միակ ճյուղն է, որի արտադրանքը գերազանցում է 1991 թ. ծավալները: Ինչ գնով: Գյուղատնտեսական արտադրության «մարդկայնացման», մեքենաները եւ քարշող ուժը մարդկանցով փոխարինելու գնով: Գյուղն իր կենցաղով դեպի միջնադար տեղափոխելու գնով...

Եկեք չկասկածենք եւ ընդունենք, որ ԱՎԾ տվյալներն իրատեսական են ու 2003 թ. ՀՆԱ-ն արդեն գերազանցում է 1991 թ. մակարդակը: Բնական է, որ եկամտի (ՀՆԱ) նույն մեծության դեպքում մարդիկ կստանեն նույն քանակությամբ բարիքներ: Սակայն, ըստ ԱՎԾ-ի, 2002 թ. մսի սպառումը ՀՀ-ում տարեկան մեկ շնչի հաշվով եղել է 1.5, կաթինը` 3.5, ձվինը` 1.6 անգամ ավելի քիչ, քան 1991 թ.:

Սկսում ենք կասկածել, որ Ազգային վիճակագրական ծառայությունը պատվեր է կատարում: Բայց ինչո՞ւ Ազգային ՎԾ, արդյոք դա չի՞ ընդգրկում հայաստանաբնակ եզդիներին կամ ընդգրկո՞ւմ է արդյոք Մադագասկարի հայերին: Մեր կասկածները, ցավոք, ամրապնդում է ԱՎԾ-ի կազմած հետեւյալ գլուխկոտրուկը. ՀՆԱ-ն 2003 եւ 1991 թ. ունի նույն մեծությունը: Գյուղատնտեսության բաժինը 2003 թ. եղել է 23.7, իսկ 1991 թ.` 24.3 տոկոս: Ընդ որում, գյուղատնտեսության արտադրանքի ծավալը 2003 թ. գերազանցել է 1991 թ. մակարդակը:

Թերակշռումներին եւ գերավճարումներին սովոր հայաստանաբնակների համար այդ խնդիրը կարելի է վերապատմել հետեւյալ կերպ. մեկ լիտրանոց տարողության մեջ 24.3 տոկոս, այսինքն` 243 մլ ջուր է, այդ ջրի քանակն ավելացել է նվազագույնը 1,2 անգամ եւ այժմ կազմում է 23,7 տոկոս, այսինքն` 237 մլ: Լուծեք: Չեք կարող: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ սա «արվեստի» գործ է, իսկ արվեստը մտքի թռիչք է սիրում: Իսկ ԱՎԾ-ն «նկարիչ է» (հայցում եմ նկարիչների ներողամտությունը): Մեր ազգը միշտ էլ ունեցել է մեծատաղանդ մանրանկարիչներ, գեղանկարիչներ, ծովանկարիչներ: Այսօր թվանկարիչների աստեղային ժամն է: Մի խոսքով:

Ամեն ինչ հնարավոր է, բայց սա նշանակո՞ւմ է արդյոք, որ ամեն ինչ կարելի է: Օրինակ, հնարավոր է եւ եղել է, որ մեկ բաժակ ջրի համար վճարեն մի ամբողջ կարողություն: Բայց սա նշանակո՞ւմ է արդյոք, որ հայաստանաբնակը 1 խմ ջրի համար պետք է վճարի 1,5 անգամ ավելի, քան 1 խմ գազի համար: Ընդ որում, այդ գազն արդյունահանվում է մեզանից հազարավոր կմ հեռավորությունից, փոխադրվում է ավելի բարդ եւ թանկարժեք սարքավորումներով, կտրում-անցնում է մեր հարեւան Վիրքի տարածքը եւ սահմանի վրա իշխանություններին է տրվում 30 դրամից էլ պակաս գնով: Իսկ ոչ հեռուներում գտնվող Գառնիից կամ Արարատից հոսող ջրի համար հայաստանաբնակին ստիպում են վճարել 92 դրամ` 300 դրամի սպառնալիքով: Անհեթեթ է, չէ՞: Իսկ անհեթեթ չէ՞ արդյոք հողագործին «իր հողակտորը ջրելու նպատակով 4 օր առաջ գրավոր տեղյակ պահել «...» ջրելու թույլտվություն ստանալու համար» (գործադիրի հաստատած ոռոգման ջրի մատակարարման պայմանագիր, կետ` 4ա): Հայաստանում գործում են 335 հազար գյուղացիական տնտեսություններ: Եթե ընդունելու լինենք, որ երկրագործը հողակտորը ոռոգում է տարվա ընթացքում 10 անգամ եւ ունի նվազագույնը երկու հողակտոր, կստացվի 335000x2x10 դիմում` 6,7 միլիոն: Ակնհայտ է, որ դա արված է, օրինակ, օգոստոս ամսին ջրամատակարարումը դադարեցնելու եւ որեւէ պատասխանատվություն չկրելու համար: Եթե անգամ ընդունենք, որ հողագործը հարկադրաբար գրում է, ապա ո՞վ է դրանք ընդունում եւ մշակում: Այդ քանակությամբ դիմումներ մշակելու միակ միջոցը հարեւան երկրներից որեւէ մեկի ողջ աշխատունակ բնակչությանը գործի ընդունելն է: Իսկ նրանց կարելի է վճարել վարկ վերցնելով Համաշխարհային բանկից: Եվ այդ վարկի գումարն էլ կարելի է ներկայացնել որպես հայրենի իշխանությունների մեծագույն օժանդակությունն ազգային գյուղատնտեսությանը: Հրաշք է, չէ՞: «Օ՜, դուք, աստվածներ, ինչո՞ւ է այդպես: Ինչո՞ւ է այդպես, հզոր աստվածներ»: Միթե ամեն ինչ այնքան բարդ է ու խճճված, որ բացահայտելու համար անհրաժեշտ է դիմել աստվածներին: Ոչ, իհարկե: Նրանք իրենց գործն արել են շատ լավ. գետերը շարունակում են հոսել սարերից դեպի դաշտավայրերը, արեւը ծագում է արեւելքից եւ մայր է մտնում արեւմուտքում... Այնպես որ, դեռեւս կարելի է հետաձգել հույսի քաղաքացիական հոգեհանգիստը:

ՀՐԱՅՐ Ռ.

Ազգային պարկի հիմնախնդրի հանգույցները

Կովկասի տարածաշրջանային էկոլոգիական կենտրոնը 3 հանրապետություններում` Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան, բնապահպանական նախարարը չունեցող ծրագիր է իրականացնում` «ԶԼՄ-ների եւ հասարակական մասնակցության միջոցները»: Մեդիաարշավների միջոցով ծրագիրն առավել սրված բնապահպանական խնդիրներին մոտիկից ծանոթանալու հնարավորություն է ընձեռում լրագրողներին, եւ հավանաբար պետք է նպաստի, որ իրազեկված հասարակությունը դրանց լուծման ավելի ակտիվ դիրքորոշում արտահայտի: Հայ լրագրողները երկօրյա այցով եղան Սեւանի ավազանում:

«Սեւան» ազգային պարկը ջրային մակերեսով ու հարակից տարածքներով ընդգրկում է 150,1 հզ. հա, որից 125 հազարը ջրային մակերեսն է, 25 հազարը` ցամաքը:

Հենց լճափին փռված բնության գողտրիկ հուշարձանը հատկանշվում է արտասովոր կենսաբազմազանությամբ, հազվագյուտ, անհետացող բույսերով ու կենդանատեսակներով: Քաղաքային ժխորից հոգնած մարդը բնության կենդանի թրթիռը զգում է հենց այստեղ` բազմագույն բույսերի, արտասովոր ուրվագծերով վիմաքարերի, ամեն պահի երփներանգվող լճի կողքին: Այստեղ աճում են մոտ 1000 բարձրակարգ բույսեր, որոնց շարքում գիհու 4 տեսակներն են, աստրագալը, սնձենին: Գիտական հետազոտություններից զատ ցանկացած տեսակի գործունեություն արգելվում է արգելավայրում: Նպատակը բուսական ու կենդանական էտալոնային տեսակների պահպանությունն է: Սակայն ինչպես Սեւանա լիճն ու նրա ավազանի հատուկ պահպանման ենթակա Սեւանա, Ճայերի կղզիները, Ծովինարի թերակղզին, Արտանիշի արգելավայրն էլ անխնա քանդվում է մարդու կողմից: Շրջակայքի բնակչությունը տնտեսական իր կարիքները հոգում է արգելավայրից: Թեեւ նույնիսկ սանհատումներ արգելվում է իրականացնել, շրջակայքի բնակչությունը իբրեւ վառելափայտ օգտագործում է անգամ բժշկական ու գեղոփի ասպարեզում փառաբանված գիհին:

Եվ խեցգետնի, եւ սիգ ձկան որսը գոնե այստեղ անթույլատրելի է: Մինչդեռ արգելավայրի ողջ երկայնքով պլաստմասսայե ցցերի երկար շարան է ձգվում` ձկնորսներն են նշել խեցգետնի եւ սիգի ուռացանցերի տեղը: Օրենսդրական վերջին փոփոխությունը` հողատարածքները համայնքների տնօրինությանը հանձնելը միայն նպաստեց մարդկային գիշատիչ գործունեության ծավալմանը: Արտանիշի 10 հա-ի վրա ափամերձ շինություններ են կառուցվել: ԱԺ պատգամավոր, ճանաչված գործարար Հարություն Փամբուկյանը մոտ 40 հա հողատարածք ունի այստեղ: Ծրագրի փորձագետ, Երեւանի բուսաբանական այգու տնօրեն Սամվել Չարչօղլյանը նշում է, որ առաջիկայում նախատեսվում է ողջ Հայաստանի տարածքով հատուկ պահպանվող տարածքների նոր գույքագրումներ ու գոտիավորում իրականացնել: Նոր գոտիավորումը գուցե նպաստի, որ Արտանիշի գոնե առանձին հատվածներ փրկվեն մարդու ավերիչ միջամտություններից:

Թե արդյունագործական նշանակության, կամ ընդհանրապես, որքան սիգ կամ խեցգետին կա այսօր Սեւանում, ոչ ոք չի կարող ասել: 2000 թվականից այս կողմ պաշարների որեւէ ուսումնասիրություն չի անցկացվել: Համենայն դեպս, «Սեւան» ազգային պարկի տնօրեն Գագիկ Մարտիրոսյանը հավաստացնում է, որ գոնե խեցգետնի պաշարներն այնքան շատ են, որ օրինակ, Մարտունիի առափնյա հատվածներում ալիքները հաճախ խեցգետինների փոքրիկ վտառներ են շպրտում ափ: Տեղեր կան, ուր խեցգետինն այնքան առատ է, որ մի քանի անգամ նույն հատվածից առատ որս կարելի է անել: Խեցգետնի, նաեւ սիգի ու կարասի որսը գրեթե մենաշնորհ է: Ձկան բիզնեսով հիմնականում զբաղվում է «Բախս» ձեռնարկությունը, մի փոքր պակաս հզորությամբ` նաեւ «Սառցաբեկոր»-ը: Այս տարի «Բախսը» 300 տոննա որսի պայմանագիր է կնքել ազգային պարկի հետ: Ամեն խեցգետնի բնավճարը 200 դրամ է, բյուջեին էլ բաժին է հասնում առատ որսից: Սեւանի առափնյա գյուղերը տարիներ շարունակ ապրում ու կերակրվում են սիգ ու խեցգետին բռնելով: Լճի կենսապաշարները, մասնավորապես նրա ձկնային պաշարները մարզի բնակչության համար գլխավոր գոյամիջոց են: Երբ մեկնարկեց Սեւան-Դիլիջան թունելի շինարարությունը, 100-150 ձկնորս լճից դուրս եկավ: Երբ շինարարությունն ավարտվեց, նրանք նորից հին զբաղմունքին վերադարձան: Միայն նոր աշխատատեղերը կշեղեն որսագողի ուշադրությունը լճից: Սեւանի ավազանը եւ ամառային, եւ ձմեռային հանգստի, տուրիզմի արագ խթանումների ներուժ ունի: Ափամերձ անտառներում կմ-երով ձգվում են չիչխանի թփերը: Նոր ձեռնարկություններ ու արտադրություններ խթանելու մասին պետք է մտածել:

Համենայն դեպս, ազգային պարկի տնօրենը հավաստացնում է, որ նախորդ տարիների համեմատ ապօրինի ձկնորսության ծավալները նկատելի կրճատվել են:

Տարվա այս շրջանում լճում շատ է մանրաձուկը: Չհասցնելով հասունանալ` որսագողության զոհ է դառնում: Ազգային պարկի տնօրենը պատմում է, որ իրենք որոշել են հուլիսի 1-ից մինչեւ սեպտեմբեր ձկան որսն արգելելու առաջարկ անել բնապահպանության նախարարությանը: Մանրաձուկը փրկելու այլ ելք չկա:

Անվերահսկելի որսի հետ ջրի մակարդակի իջնելն ու ճահճացումը պատճառ դարձան Սեւանի ձկնային տեսականու աղքատացման ու անդառնալի իրողությունների: Ժամանակին Սեւանում իշխանի երեք աբորիգեն տեսակ կար` իշխանը, կողակը եւ բեղլուն: Բեղլուն էնդեմիկ տեսակ է, արդյունագործական նշանակություն երբեք չի ունեցել, հիմա` առավել եւս: Աղետալի նվազել են կողակի պաշարները: Իշխանի 4 ցեղատեսակներից երկուսը` ձմեռային բախտակն ու բոջակը վերացան, որովհետեւ ջրի մակարդակի իջեցման հետ անհետացան ափամերձ գոտում գտնվող ձվադրավայրերը: Գրեթե վերացել է ամառային բախտակը եւս: Համեմատաբար բարվոք է գեղարքունի տեսակի վիճակը: Այն այսօր հանդիպում է նաեւ մեր լեռնային ջրամբարներում, բայց պարզ չէ` ձվադրո՞ւմ է, թե՞ ոչ: Սրա վերաբերյալ եւս ոչ մի ուսումնասիրություն չի կատարվում:

Այսօր Սեւանում արդյունագործական նշանակություն ունեցող 2 ձկնատեսակ են մնացել` սիգը եւ լճածածանը: Լճի արդյունագործական պաշարների 80 տոկոսը կազմում է սիգը: Լոկ հայեցողական դիտարկումներով, սիգ ձկան թե՛ տարիքային, թե՛ չափային ցուցանիշներն աղետալի նվազել են: Չմոռանանք, որ սիգը ոչ միայն արժեքավոր սննդատեսակ է, այլեւ կարեւոր կենսազանգված Սեւանի էկոհամակարգում: Չորս տարիներից հետո առաջին անգամ գումար է տրամադրվել լճի ձկնապաշարների հետազոտման համար` 4 մլն դրամ: Գիտական ուսումնասիրություններն արդեն սկսվել են, ամիսը 2-3 գիտարշավ է կազմակերպվում, եւ հավանաբար հունվարին արդեն ինչ-որ պատկերացում կլինի ձկան պաշարների մասին: Հիդրոլոգները, սակայն, համոզված չեն, թե իրենք հուսալի թվեր կարող են մատուցել հետազոտություններից հետո: Տարիների ընդմիջումը բացառում է համեմատական վերլուծությունների եւ ձկան պաշարների աճի կամ նվազման միտումները բացահայտելու հնարավորությունը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Ամերիկացիներն ահաբեկիչներին պահում են Բաքվի բանտում

Գրում է ադրբեջանական «Էխո» թերթը

Բաքվի «Էխո» օրաթերթը, վկայակոչելով բրիտանական ազդեցիկ «Օբզերվեր» շաբաթաթերթը, երեկվա իր համարում գրում է, որ ԱՄՆ-ը ձերբակալված ահաբեկիչներին տեղափոխում եւ պահում է Ադրբեջանի մայրաքաղաքի բանտում:

«Օբզերվերը» գրում է, որ բացի Բաքվից, ամերիկացիներն ահաբեկիչներին պահում են Աֆղանստանի, Իրաքի, Սիրիայի, Հորդանանի, Մարոկկոյի, Եգիպտոսի բանտերում, ինչպես նաեւ Գուանտանամոյում (Կուբա): Վերոնշյալ երկրների բանտերում պահվում են ավելի քան 3 հազար կալանավորներ, որոնք կասկածվում են ահաբեկչական «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության հետ կապերի մեջ:

Ծայրահեղական «Հիզբ ութ Թահրիր» կազմակերպության ինտերնետային էջում եւս պնդվում է, թե ԱՄՆ-ը ահաբեկիչներին ուղարկում է Բաքու՝ հատուկ ծառայությունների կենտրոն («Էխոն» կարծում է, որ հատուկ ծառայությունների կենտրոնը Ադրբեջանի ազգային անվտանգության մեկուսարանն է):

«Ադրբեջանի իրավապաշտպան կենտրոն» ՀԿ-ի տնօրեն Էլդար Զեյնալովը կասկածանքով է վերաբերվում բրիտանական թերթի տեղեկատվությանը: Նրա ասելով՝ Բաքվի իշխանությունները ձերբակալել եւ ԱՄՆ-ին են հանձնել 32 անձանց, ովքեր կասկածվում են ահաբեկչության մեջ: «Ադրբեջանում չկա ամերիկյան բանտ: Մեր մոտ գրանցվում են գաղտնի բանտարկության դեպքեր: Մինչեւ օրս ադրբեջանական իշխանությունը հայտարարում է, թե արտերկրի պետություններին են հանձնվել 32 կասկածյալներ: Ադրբեջանի հասարակությանը հայտնի չէ այդ ահաբեկիչներից եւ ոչ մեկի անունը: Սա եւ այս փաստը բրիտանական թերթն ընդունել է իբրեւ Ադրբեջանում ամերիկյան բանտի առկայություն», ասել է Զեյնալովը:

«Էխո» թերթն ակնարկում է, որ «Օբզերվերի» տեղեկությունը կարող է ճշմարիտ լինել, եւ բերում է այլ փաստեր: Օրերս Հնդկաստանի անվտանգության ծառայության մի աշխատակից Դելիի «Թելեգրաֆ» թերթում պնդում է, որ հայտնի ահաբեկիչ Դաուդ Իբրահիմն ուզում է տեղափոխվել Ադրբեջան: Վերջինս սերտ կապերի մեջ է ահաբեկչական «Ալ Ղաիդա» եւ «Լաշկարե թոիբա» կազմակերպությունների հետ եւ թաքնվում է Պակիստանում: «Թելեգրաֆը» գրել էր, թե Ադրբեջանը եւ, որոշ վերապահումներով, Ինդոնեզիան «պատրաստ են դռները բացել» հայտնի ահաբեկիչ Իբրահիմի առջեւ:

Վերջերս Նյու Յորքում գտնվող «Արտաքին գործերով ամերիկյան խորհուրդ» կազմակերպությունն առաջարկեց մինչեւ հունիսի 30-ը Իրաքի շիա ապստամբների առաջնորդ Մուքթադա ալ Սադրին արտաքսել Ադրբեջան:

Ահաբեկիչների եւ ահաբեկչական կազմակերպությունների հետ այս կամ այն կարգի համագործակցությունը նոր երեւույթ չէ պաշտոնական Բաքվի համար: «Խաղաղության եւ ժողովրդավարության ինստիտուտի» հակամարտությունների եւ միգրացիայի ուսումնասիրությունների բաժնի ղեկավար Արիֆ Յունուսովը պնդում է, որ ղարաբաղյան պատերազմի տարիներին Ադրբեջանը Աֆղանստանից վարձեց 2500 մոջահեդների: Յունուսովը նշում է, որ վարձկաններից առնվազն 400-ը պատերազմից հետո մնացին Ադրբեջանում, մյուսները շարունակեցին կռվել Չեչնիայում եւ Հարավսլավիայում:

Ամերիկյան ազդեցիկ «Ուոլ սթրիթ ջորնալը» 2002 թ. օգոստոսի 2-ին մանրամասնորեն նկարագրեց աշխարհի թիվ 2 ահաբեկիչ Այման ալ Զավահիրիի Բաքվում անցկացրած ամիսները: Ամերիկյան պաշտոնում հաստատվել է, որ 1998 թ. Քենիայում եւ Տանզանիայում Ուսամա բեն Լադենի ղեկավարությամբ իրագործված ահաբեկչությունները ԱՄՆ դեսպանատների նկատմամբ համակարգվել է Բաքվից:

Ադրբեջանական ընդդիմությունը եւ ընդդիմադիր մամուլը պնդում են, որ Բաքուն համագործակցել է քրդական PKK-ի հետ: Մի քանի տարի առաջ, երբ Ադրբեջան էր ժամանել Թուրքիայի փոխվարչապետ Դեւլեթ Բահչելին, «Մուսավաթ» կուսակցությունը ցույց էր կազմակերպել եւ Բաքվի իշխանություններին հորդորում էր դադարեցնել համագործակցությունը քուրդ ահաբեկիչների հետ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հուսեյնին շուտով կհանձնեն իրաքցիներին

Ամերիկացիները Իրաքի նախկին նախագահ Սադդամ Հուսեյնին երկու շաբաթվա ընթացքում հանձնելու են Իրաքի իշխանություններին: Այդ մասին հայտարարել է երկրի ժամանակավոր կառավարության վարչապետ Այադ Ալաուին:

«Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերության թղթակցին տված հարցազրույցում Ալաուին ասել է, թե նախկին նախագահին իրաքցիներին է հանձնվելու նրա դատավարության նախապատրաստման շրջանակներում: Բացի դրանից, վարչապետի խոսքերով, «օկուպացիոն ուժերի գերի վերցրած բոլոր իրաքցիները երկրի նոր իշխանություններին են հանձնվելու հետագա դատաքննությունների անցկացման համար»:

Երեկ «Ազգը» ներկայացրել էր Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի աշխատակից Նադա Դումանիի հայտարարությունը, ըստ որի օկուպացիոն իշխանությունները պարտավոր են մինչեւ հունիսի 30-ի իշխանափոխությունը կամ մեղադրանք ներկայացնել Սադդամ Հուսեյնին, կամ էլ ազատ արձակել նրան: Դա է պահանջում միջազգային իրավունքը: Դումանին ավելացրել էր, որ օկուպացիոն ուժերը կարող են Հուսեյնին հանձնել իրաքցիներին, որպեսզի նրանք դատեն տապալված բռնակալին:

Իրաքյան «Ալ Սաբահ» թերթի տվյալներով, Սադդամ Հուսեյնին եւ նրա մերձավորագույն շրջապատին դատելու նպատակով Իրաքում ստեղծված հատուկ դատարանն արդեն պաշտոնապես պատրաստվում է առաջիկա դատավարություններին: Քննչական աշխատանքով զբաղվում են այնպիսի իրավաբաններ, որոնք Բաաս կուսակցության անդամներ չեն եղել եւ Սադդամ Հուսեյնի օրոք պետական պատասխանատու պաշտոններ չեն զբաղեցրել: Բացի դրանից, քննիչներ են ընտրվել այնպիսի մարդիկ, որոնք տապալված վարչակարգի անմիջական զոհեր չեն: Սա արվում է անկողմնակալ դատաքննություն ապահովելու նպատակով:

Չքավոր Զիմբաբվեն 200 մլն դոլարի զենք է գնում

Աշխարհի ամենաաղքատ եւ հետամնաց երկրներից մեկը համարվող Զիմբաբվեն պատրաստվում է Չինաստանից գնել օդուժի 12 կործանիչ եւ 100 մարտամեքենա: BBC-ի տվյալներով, գործարքի ընդհանուր գումարը կազմում է 200 մլն դոլար:

Կառավարությունը մինչեւ վերջերս գաղտնի էր պահում զենքի գնումների ծրագիրը, բայց գործարքից դժգոհ ընդդիմությունը հրապարակել է դրա մանրամասնությունները: Զիմբաբվեի պաշտպանության նախարար Սիդնի Սեկերամային ստիպված եղավ պատասխանել ընդդիմադիրների հարցերին: Նա խոստովանել է զենքի գնման գործարքի գոյության փաստը: Նա միաժամանակ հայտարարել է, որ իր գերատեսչությունը մրցույթ հայտարարելու հնարավորություն չի ունեցել:

Վերջին տարիներին պաշտոնական Զիմբաբվեի նկատմամբ եվրոմիության եւ ԱՄՆ-ի սահմանած զենքի առուվաճառքի արգելքով: Չնայած զենքի գնման գործարքի գաղտնիության առնչությամբ պաշտպանության նախարարի առջեւ պաշտպանության նախարարի ծրագրվածությանն, ընդդիմությունն այն կարծիքի է, թե կառավարությունը կործանիչներ է ձեռք բերում ընդդիմադիրներին ահաբեկելու նպատակով:

2005 թ. մարտին Զիմբաբվեում անցկացվելու են խորհրդարանական ընտրություններ: Դիտորդներն այժմ արդեն երկյուղ են արտահայտում, որ ընտրությունների «անարդար» արդյունքների դեպքում իշխանությունները կփորձեն դրանք փոխել զենքի ուժով:

Զիմբաբվեում անզգուշորեն ոտնահարվում են մարդու իրավունքները, գրեթե չկան ժողովրդավարական ազատություններ: Յարաձգումներն գործազրկության պայմաններում բնակչությունը գոյատեւում է մարդասիրական օգնության հաշվին: Ռասի բնակչության թե ինչ կառավարությունը խիստ քննադատության է ենթարկվում բազմամիլիոնանոց ռազմական ծախսերի պատճառով:

Պերես-Կուրեի շփումները վերականգնվել են

Իսրայելի ընդդիմադիր աշխատավորական կուսակցության ղեկավար Շիմոն Պերեսը վերջերս վերականգնել է հարաբերությունները Պաղեստինյան ինքնավարության վարչապետ Ահմադ Կուրեյի հետ: Այդ մասին երեկ Ֆրանսպրեսի թղթակցին հայտնել է Կուրեյի աշխատակազմի ղեկավար Հասան Աբու Լիբդեհը:

Այս տեղեկությունը հաստատել է Իսրայելի հանրային ռադիոն: Հասան Աբու Լիբդեհը, սակայն, չի մանրամասնել, թե երբ է տեղի ունեցել Պերեսի եւ Կուրեյի վերջին հանդիպումը: Լիբդեհի խոսքերով, «Պերեսը հավատում է, որ գոյություն ունի պաղեստինցի գործընկեր»:

Իսրայելական ռադիոյի տվյալներով, Պերեսը եւ Կուրեին վերջերս շփումները վերսկսել են առանց Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնի նախնական համաձայնությունն ստանալու: Պերեսը եւ Կուրեին հարաբերություններ էին հաստատել 2002 թ., երբ Պերեսը Շարոնի առաջին կառավարության արտգործնախարարն էր, իսկ Կուրեին պաղեստինյան օրենսդիր խորհրդի (խորհրդարանի) նախագահն էր:

2003 թ. աշնանը Պաղեստինյան ինքնավարության վարչապետ դարձած Կուրեին մինչ օրս հանդիպում չի ունեցել Արիել Շարոնի հետ, չնայած իրենց աշխատակազմերի բազմաթիվ շփումներին:

Պ. Ք.

Խորհրդականն ակնկալում է, որ Քերրին կպահի խոստումը

ԱՄՆ-ի նախագահական թեկնածու սենատոր Ջոն Քերրիի արտաքին քաղաքականության խորհրդական, պետքարտուղարության նախկին խոսնակ Ջեյմս Ռուբինը հույս է հայտնել, որ ընտրվելու դեպքում Քերրին հավասարիմ կմնա ցեղասպանությունը ճանաչելու հայերին տված իր խոստմանը, հաղորդում է «Արմինյն միռոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի հունիսի 5-ի համարը:

Ազգային անվտանգության եւ արտաքին քաղաքականության հարցերի լուսաբանմանը նպատակաուղղված 10-օրյա շրջագայության ընթացքում հունիսի 2-ին լրագրողների հետ հեռուստակոնֆերանսի ժամանակ Ռուբինն ասել է. «Սենատոր Քերրին հայկական համայնքի վաղեմի պաշտպաններից է եւ արդարության կողմնակից: Ցեղասպանության փաստը հստակ է, եւ պատճառ չկա, որ դրա ճանաչման հետեւանքով փոխվեն մեր հարաբերություններն այլ երկրների, օրինակ, Թուրքիայի հետ: Ես ակնկալում եմ, որ սենատորը մինչեւ վերջ կպահի իր խոստումը»: Նա շեշտել է, որ Քերրին մտադիր է վերականգնել ԱՄՆ-ի «խաղաղության առաջնորդի» դերը եւ այդ կոնտեքստում ղարաբաղյան կարգավիճակի հստակեցման առավել մեծ ջանքեր կգործադրի: Նա ավելացրել է, որ Քերրին որոշակի քայլերով կփորձի վերականգնել նաեւ հարգանքն Ամերիկայի նկատմամբ: «Սենատորը հասկանում է, որ Մ. Նահանգների մեծությունը սոսկ նրա ժողովրդավարությունը կամ ռազմական հզորությունը չէ, այլեւ եվրոպայում, Ասիայում եւ այլուր գտնվող դաշնակիցների հետ սերտ համագործակցությունը: Ուրիշներին հարգելով է, որ մենք կկարողանանք ապահովել նրանց հարգանքը», ասել է նա՝ քննադատելով Բուշի արտաքին քաղաքականությունը, որը «ծախողված» է որակել, հիշեցնելով, որ Բուշը «Հին եվրոպային» է հակադրում «Նոր եվրոպան»՝ սեպ խրելով նույնիսկ ԱՄՆ-ին հավատարիմ դաշնակիցների միջեւ: «Նախքան սեպտեմբերի 11-ը եւ Իրաքին հարվածները, առանց հաշվի առնելու ուրիշների կարծիքը, աշխարհը դրական աչքով էր նայում մեզ: Մենք պետք է վերականգնենք այդ վերաբերմունքը», հավաստել է Ռուբինը:

Նախորդ օրը Ռիվիերա Բիչում արտասանած իր ելույթում նախագահական թեկնածու Ջոն Քերրին հիմնականում կենտրոնացել է միջուկային զենքի եւ աշխարհը դրա սպառնալիքից փրկելու անհրաժեշտության վրա: «Ընտրվելու դեպքում դա կլինի անվտանգության ապահովման իմ առաջնահերթ խնդիրը», խոստացել է նա:

Հ. Օ.

Ուկրաինան մոտ ժամանակներս չի անդամակցի ՆԱՏՕ-ին

Շուտափույթ կերպով Հյուսիսատլանտյան դաշինքի անդամ դառնալու անցյալում արտահայտված մտադրությանը հակառակ, Ուկրաինան մոտ ժամանակներս չի անդամակցի ՆԱՏՕ-ին: Այդ մասին Չապոռոժիեի մարզում անցկացված մամլո ասուլիսում հայտարարել է երկրի նախագահ Լեոնիդ Կուչման:

Նա այդպես է արձագանքել ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովի մամլո հաղորդագրությանը, որտեղ նշվում է, թե Լեոնիդ Կուչման «պարտավոր է պետության ղեկավարի պաշտոնը թողնել 2004 թ. հոկտեմբերին իր նախագահական երկրորդ ժամկետի ավարտին»:

Ավելի վաղ պաշտոնական Կիեւը վերոհիշյալ մամլո հաղորդագրությունն արդեն որակել էր «միջամտություն ինքնիշխան պետության ներքին գործերին»: Իր հերթին Լեոնիդ Կուչման հայտարարել է, որ Կիեւի նկատմամբ ՆԱՏՕ-ի հավակնությունները եւ արտահայտած դժգոհությունը «մտացածին են եւ հիմնազուրկ»:

Իր ելույթում Ուկրաինայի նախագահը խիստ դժգոհություն է հայտնել ՆԱՏՕ-ի դիրքորոշման առթիվ, նշում է «Գազետա» ինտերնետային հրատարակությունը: «Այսօր տվյալ խնդրի առթիվ չարաչարկումները շատ են եւ երբեմն վերջնագրերի ձեւ են ստանում: Ես դա բացարձակապես չեմ ընդունում: Մենք այդ ոճով երբեւէ չենք աշխատել եւ չենք աշխատելու: Ինչ վերաբերում է ՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալուն, իմ կարծիքը հետեւյալն է. մենք այսօր պատրաստ չենք «այո» ասելու», ընդգծել է Լեոնիդ Կուչման:

Աֆղանստանի նախագահը խնդրում է երկրում ավելացնել օտարերկրյա զինուժը

Աֆղանստանի նախագահ Համիդ Կարզայը ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությանը կոչ է արել սեպտեմբերին կայանալիք խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրություններից առաջ ուժեղացնել օտարերկրյա ռազմական ներկայությունը Քաբուլում եւ երկրի մյուս շրջաններում: Անկասկած, նա առաջին հերթին մտածում է սեփական անվտանգության մասին, քանզի աշնան սկզբներին Աֆղանստանում սպասվում է ահաբեկչական գործողությունների ակտիվացում:

BBC գործակալությունը հաղորդում է, որ Համիդ Կարզայն իր հայտարարությունն արել է Վաշինգտոնում, որտեղ հանդիպում էր ունենում ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի հետ: Կարզայն ընդգծել է, որ ինքը դիմում է ոչ միայն ԱՄՆ-ին, այլեւ ամբողջ Հյուսիսատլանտյան դաշինքին:

Սակայն ՆԱՏՕ-ի որոշ անդամներ կասկածանքով են վերաբերվում աֆղանական նահանգներ հավելյալ զորքեր մտցնելու հեռանկարին, քանզի ազատ ռազմական ուժեր այլեւս չկան: Այդ պատճառով որոշ երկրներ արդեն մերժել են Աֆղանստանում խաղաղարարներին մասնակցել օդանավեր եւ ուղղաթիռներ:

Կարզայի խոսքերով, «վերջին ահաբեկիչների հետ մարտերը կարող են որոշ ժամանակ շարունակվել եւ այս տարի չեն ավարտվի», այնպես որ Աֆղանստանը «դժվարությունների կբախվի» անվտանգության սեփական կառույցներն ստեղծելիս: Չնայած այս ամենին, Կարզայը հավաստիացրել է, թե «Թալիբան» շարժումն իբր արդեն տապալված է:

Ինչ վերաբերում է «Ալ Ղաիդայի» առաջնորդ Ուսամա բեն Լադենին, ապա, ըստ Կարզայի, նա չի կարող երկար թաքնվել եւ վաղ թե ուշ կձերբակալվի:

Ներկայումս ամերիկացի զինծառայողները մասնակցում են Աֆղանստանի սահմանների պաշտպանությանը եւ «Ալ Ղաիդայի» ու «Թալիբանի» զինյալների դեմ մղվող մարտերին: CNN հեռուստաընկերության տվյալներով, միջազգային խաղաղարար զորաբաժնի գործունեությունն ապահովող ՆԱՏՕ-ն 6000 զինծառայող է տեղաբաշխել մայրաքաղաք Քաբուլում, իսկ Կունդուզ քաղաքում աշխատում են մի խումբ քաղաքացիական մասնագետներ:

Մշակույթ

Սամուի ազգային ակումբը վերսկսել է «Յոգետր Հայաստան» շարքի հանդիպումները, որոնց շրջանակում երեկ ակումբը հյուրընկալել էր ՀՀ պարարվեստի գործիչների միության նախագահ Վանուշ Խանամիրյանին եւ արվեստի վաստակավոր գործիչ Սուրեն Գյանջումյանին: Առիթն այսօր մարզահամերգային համալիրի համերգային սրահում ընթացող դոլար է, վճարել է ղեկավան ֆիլհարմոնիան, ինչի համար շնորհակալություն հայտնելով կազմակերպիչները փաստեցին, որ այլ աջակցություն չի եղել: Ժյուրին լինելու են Սուրեն Գյանջումյանը, Վիլեն Գալստյանը, Արքուհի Բարայանը, Սոֆի Դեւոյանը եւ, իհարկե, Վանուշ Խանամիրյանը: Նրանք աշխատելու են հավասար ձայնի իրավունքով: Մեկօրյա փառատոնի շազբաղվողների մեծ մասը հեռու է արհեստավարժ լինելուց, սակայն բնական օժտվածությունն ինչ-որ չափով օգնում է կադրերի արահովման խնդրում, իսկ պարարվեստին երեխայի առաջին առնչությունը ոեսք է անպայման սկսվի ազգայինից, համոզված են երկու վարպետները, որոնցից եկող ցանկացած ժամանակակից հոսանք, այլ ազգերի պարեր, նորաձեւության

Ակունքներից սնվելու գործում փորձ

Ազգային պարերի փառատոն

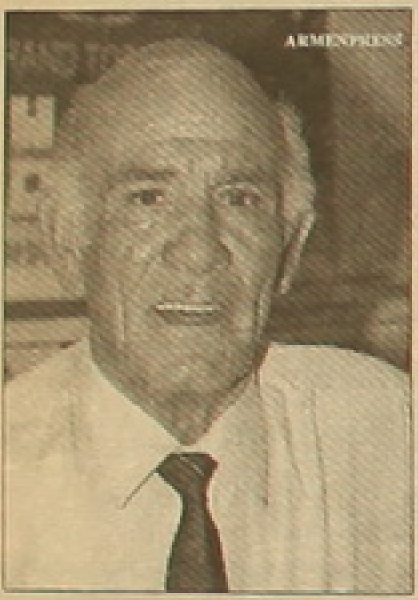

Սուրեն Գյանջումյան

Վանուշ Խանամիրյանի անվան ազգային պարի փառատոնն է, որը կազմակերպվել է ՀՀ պետական ֆիլհարմոնիայի աջակցությամբ: Նախորդել է ժյուրիի անդամների եւ անձամբ Վանուշ Խանամիրյանի մարզերում կատարած երկամսյա շրջայցը, որի ընթացքում հանրապետության 9 մարզերից ընտրվել է պարի 40, մայրաքաղաքից՝ 36 անսամբլ: Մասնակից 76 անսամբլներից յուրաքանչյուրը ներկայացնելու է մեկական հայկական ժողովրդական կամ ազգագրական պար եւ գնահատվելու երկու չափանիշով՝ կատարողական ու բեմադրական: Յուրաքանչյուր տարիքային խմբում, իսկ դրանք երկուսն են՝ 8-14 եւ 15-22, լինելու է մրցանակային 3 տեղ, լավագույնին տրվելու է մեկ մեծ մրցանակ: Ընդհանուր 7 հուշանվերմրցանակների արժեքը 2000 ԱՄՆ

ունակությունը լինելու է օգոստոսին՝ «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» ծրագրի շրջանակում եւ տրվելու է գալա-համերգ:

Հայկական պարի մշակման ու մատուցման գործում ծանրակշիռ վաստակ ունեցող Վանուշ Խանամիրյանը նախ համեստորեն շնորհակալություն հայտնեց փառատոնն իր անվամբ կոչելու համար, ապա վստահություն հայտնեց, որ ողջ աշխատակազմի ջանքերին սիրով գումարել է սեփականը փառատոնի կայացման համար, քանի որ դա էլ վերջին ժամանակահատվածում զանազան օտար ազդեցություններով վտանգվող հայկական ժողովրդական ու ազգագրական պարերի անաղարտությունը պահպանելու հնարավորություն է: Խանամիրյանն ու Գյանջումյանը ցավով նշեցին, որ Հայաստանում չափազանց անջատ են գործում պարարվեստի մասնագետները, ինչը դառնում է ոլորտի ջլատման պատճառ, եւ որպես հետեւանք այսօր քիչ է ասել նկատելիորեն իջել է համույթների կատարողական մակարդակը՝ հատկապես մարզերում: Ընդգծելով, որ ուժերի կենտրոնացմամբ համատեղ աշխատելն արդեն դարձել է օրվա անհրաժեշտություն, բանախոսները հայտնեցին, որ իրենց շրջայցի ընթացքում հասցրել են մարզերում ստեղծել պարարվեստի գործիչների միության մասնաճյուղեր, ինչը պետք է որ նպաստի աշխատանքների կազմակերպման արագությանը, արդյունավետությանը եւ մշտական կապի առկայությանը:

Թեեւ Խանամիրյանի եւ Գյանջումյանի կարծիքով պարարվեստով

Վանուշ Խանամիրյան

գայթակղություն չկարողանան խախտել մտածողությունը: Սա պարային որեւէ ուղղվածության մերժում չէ, եւ «Խանամիրյան Վանուշը երբեք չի ուզում աշխարհից հետ մնալ, աշխարհն արդեն շատ է եկել, ոիթմերը փոխվել են, նպատակն ամեն ինչ իր տեղում դնելն է»: Պարարվեստի ողջ դաշտը մասնագիտորեն վստահելի դարձնելու նպատակով միությունն ընդլայնելու է իր գործունեությունը, եւ հետագայում փառատոնում ընդգրկվելու է մեր երկրի ազգային փոքրամասնությունների պարարվեստը, կատարման մակարդակը բարձրացնելու ջանքեր չի խնայելու:

Հատուկ աշխատանք է տարվելու տարազների ճիշտ ու համապատասխան ընտրման համար, եւ հաջորդ փառատոնում դա էլ դառնալու է գնահատման երրորդ չափանիշը:

ՆԱԻՐԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Մեկնարկեց ազգային փոքրամասնությունների մշակութային փառատոնը

Ըստ պետական վիճակագրության ծառայության տվյալների, Հայաստանում ազգային փոքրամասնությունները կազմում են ազգաբնակչության 3 տոկոսը, որը ներկայացնում է 11 ազգություններ: Ինչպես տեղեկացրեց Հայաստանի ազգությունների միության (ՀԱՄ) համանախագահ տկն Ռիդա Հարությունյանը, փառատոն անցկացնելու գաղափարը հավանության է արժանացել ՀՀ մշակույթի նախարարության կողմից եւ այն իր ծրագրում ընդգրկել է բոլոր ազգային մանկական համույթներին ու նաեւ ավանդույթ դարձած՝ ձեռքի աշխատանքների ցուցահանդես: Տկն Հարությունյանը նշեց, որ 11 տարբեր ազգություններից ամենամեծ համայնքը եզդիներինն է, քրդերինը, ասորիներինը: Իսկ նման միջոցառում անցկացնելու նպատակը մեկն է՝ կողք-կողքի ապրող ժողովուրդների մշակույթն ու արվեստը ներկայացնել:

Անցած 10 տարիների ընթացքում Ազգությունների փոքրամասնությունների միությունը բավական մեծ գործ է արել՝ համախմբելով ու իրականացնելով 6 ցուցահանդես եւ առաջին մանկական երաժշտական փառատոնը, իսկ աշնանն էլ արդեն 10-րդ անգամ կանցկացվի մեծահասակների փառատոն: Հայաստանում ապրող ազգային փոքրամասնությունները, իհարկե, ունեն պրոբլեմներ՝ կապված ռուսական դպրոցների փակման հետ, եւ չպետք է մոռանանք, որ փոքրամասնությունները միմյանց հետ շփվում են հենց ռուսերենով, ասում էր «Հարմոնիա» ՀԿ-ի նախագահը: «Աթուր» ասորիների համայնքի նախագահ Արսեն Միխայլովը (ՀԱՄ-ի համանախագահ) նշեց, որ պրոբլեմները բազմաբնույթ են եւ հատկապես մեծ ուշադրության կարիք ունեն կրթության ու մշակույթի բնագավառները: Ասորական մշակույթը համարյա զրոյականի է հասել, եւ մենք մի կերպ փորձում ենք պահպանել այն: Իսկ թե «ինչի՞ հետ են կապում հույսերը» հարցին պրն Միխայլովը պատասխանեց. «Միայն ՀՀ կառավարության հետ, քանզի մենք չունենք մեր պետությունը: Շատ ու շատ պրոբլեմներ ու չլուծված հարցեր ունենք մեր 7000 հոգանոց անդամների առջեւ ծառացած, եւ հույս ունենք, որ ստեղծված այդ մի քանի նոր հանձնաժողովները կգործեն մեզ հետ սերտ ու մեր պրոբլեմներին ու խնդիրներին լուծումներ կտան»: Մշակույթի փոխնախարար տկն Կարինե Խոդիկյանը, բացելով ցուցահանդեսը եւ փառատոնը, հույս հայտնեց, որ վերջինս էլ կդառնա ավանդական, եւ նա իր մեջ խորհուրդ է պարունակում՝ բարեկամության, կողք-կողքի ապրելու, իրար պաշտպան լինելու, եւ Հայաստանը ուժեղ է նաեւ այս բարեկամությամբ:

Ռուսաստանում ծնված է եւ արդեն 37 տարի Հայաստանում ապրող տկն. Աննան, չիմանալով հայերեն, իր բոլոր աշխատանքներում ներկայացրել է հայկական շունչն ու ոգին, մանրանկարչության պես ասեղնագործել է հայկական այբուբենը, եկեղեցիներ ու խաչքարեր, նախշազարդել է հայկական բնաշխարհը, պատահիվելով իր արդյունքը:

Ազգային փոքրամասնությունների մանկական երաժշտական կոլեկտիվների անդրանիկ փառատոնը բացելու պատիվը տրված էր Վանուշ Խանամիրյանի մանկական պարային ստուդիայի սաներին, որից հետո երկու օրերի ընթացքում ելույթ կունենան բոլոր համույթները եւ հետո կորոշվեն մրցանակային տեղերին հավակնողները:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Բուենոս Այրեսում Արմեն Բաբախանյանի կատարմամբ հնչել է Արամ Խաչատրյանի կոնցերտը

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ, 15 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բուենոս Այրեսի «Կոլոն» օպերային թատրոնում հունիսի 10-ին ՀՀ վաստակավոր արտիստ, դաշնակահար Արմեն Բաբախանյանի եւ Արգենտինայի պետական ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի կատարմամբ հնչեց Արամ Խաչատրյանի Դաշնամուրի եւ նվագախմբի համար կոնցերտը: Երեք հազար հանդիսատեսների խնդրանքին ընդառաջելով, Արմեն Բաբախանյանը կատարեց նաեւ Աստոր Պիացոլլայի «Adigs Nonino» հայտնի տանգոն, որն արժանացել է հանդիսատեսի եւ տեղական առաջատար թերթերի ամենաբարձր գնահատանքին:

Հայերը «Սառույցի Արամկո» պարբերականում

«Սառույցի Արամկո» միջազգային նավթային ընկերությունը հրատարակում է կիսամյակային «Սառույցի Արամկո Ուորլդ» պարբերականը, որի մարտյան համարում ներկայացվել են հայազգի Սիլվա Ձեզդանյանն ու Ցիվան Գաստարյանը: Սիլվան աշխատում է Հալեպում (Սիրիա) «Քիլերգ» կոչված քրիստոնեական առօրյա հագուստի խանութում, որի մանկական արտադրանքները շատ հայտնի են այժմ Միջին Արեւելքում:

Դոստրկի վարպետի մասին հանդեսն անդրադարձել է կատարողական արվեստի ասոցիացիայի 47-րդ համագումարին մասնակցելու համար Նյու Յորք կատարած նրա այցելության առթիվ:

Հ. Օ.

Հայկաշէն Ուզունեանի «Յուշամատեան Մելգոնեան կրթական հաստատութեան» գիրքը

Օրերս «Ազգի» մատենաշարով «Գինդ» տպագրատանը լույս տեսավ ազգային-կուսակցական նշանավոր գործիչ եւ մեկենաս Հայկաշեն Ուզունյանի հուշագրական գիրքը, որն ընդգրկում է հեղինակի կյանքի պատանեկության եւ վաղ երիտասարդության տարիները Կիպրոսի Մելգոնյան կրթական հաստատությունում: 323 էջանոց գրքում, ավելի քան 70 լուսանկարներով, հեղինակը ներկայացնում է իր ուսուցիչներին ու դասընկերներին եւ, ավելին ուշ, որպես կրթական այդ հաստատության կուրատոր՝ իր փորձառությունները, բնականաբար անդրադառնալով նաեւ վերջերս Մելգոնյան վարժարանի փակման որոշմանը:

Հայաստանում ապրող մելգոնյանցիները կարող են գիրքը ձեռք բերել «Ազգի» խմբագրատնից:

Ֆիլիպ Կիրկորովի դեմ դատական հայց է ներկայացվել լրագրողին վիրավորելու համար

ԴՈՆԻ ՌՈՍՏՈՎ, 15 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Դոնի Ռոստովի «Գազետա» պարբերականի խմբագրությունը Ֆիլիպ Կիրկորովի դեմ դատական հայց է ներկայացրել՝ նրան մեղադրելով թերթի թղթակից Իրինա Արոյանին վիրավորելու համար:

Հյուրախաղերի ժամանակ հրավիրված մամլո ասուլիսի ժամանակ Իրինա Արոյանը Ֆիլիպ Բեդրոսովիչին հարցրել է, թե ինչու են նրա ծրագրերում մեծ տեղ գրավում օտար հեղինակների երգերի մշակումները:

Հարցը դուր չի եկել հռչակավոր երգչին, եւ նա ի պատասխան հայհոյել է այնպես, ինչպես կարող է հայհոյել անենք, մետրոյի կայարանում ողորմություն խնդրող հարբեցողը: Իսկ հյուրանոցի միջանցքում լրագրողի վրա հարձակվել են «անհայտ» մարդիկ եւ կտրել խմբագրությանը պատկանող ձայնագրիչը: Իրինա Արոյանը ասում է նաեւ, որ ինչ-որ անծանոթ մարդիկ զանգահարում են իրեն, հայհոյում եւ սպառնում վրեժխնդիր լինել:

Իրինա Արոյանի նկատմամբ սպառնալիքը միակը չէ Կիրկորովի «թիմի» կողմից: Նման դեպքեր են տեղի ունեցել նաեւ այլ լրագրողների հետ: Հեռուստակայաններից մեկը դադարեցրել է նրա երգերի հեռարձակումները, մյուսը՝ հրաժարվել տեսագրելուց: Իսկ թերթերից մեկն իր հոդվածը վերնագրել է հետեւյալ կերպ՝ «Ֆիլիպ Կիրկորովին այլեւս ոչ ոք չի սիրում»:

Մարզական

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնությունում իրենց մրցավեճն ավարտեցին «C» խմբի թիմերը, իսկ երեկ ու երեկոյան առաջին հանդիպումներն անցկացրին «D» խմբում ընդգրկված հավաքականները:

Եվրո-2004-ում երկրորդ խաղում դարպասները մնացին անառիկ: Դանիայի եւ Իտալիայի հավաքականների մրցավեճում այդպես էլ գոլ չխփվեց, թեեւ երկու թիմերն էլ բազմաթիվ գոլային պահեր ստեղծեցին: Խաղի իսկական հերոսները դանիացի Թոմաս Սյորենսենն ու Իտալիայի հավաքականի դարպասապահ Ջանլուիջի Բուֆոնն էին, որոնց գերազանց խաղի շնորհիվ դարպասները մնացին անառիկ:

Խաղից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում մարզիչները հետեւյալ տեսակետն էին արտահայտել.

Մորթեն Օլսեն (Դանիա)- Գոհ եմ վաստակած միավորով, թեեւ մենք արժանի էինք հաղթանակի: Մենք գոլային շատ պահեր ստեղծեցինք եւ առաջին խաղակեսում տիրում էինք նախաձեռնությանը: Ամեն դեպքում առաջնությունում մեկնարկը ստացվեց:

Ջովանի Տրապատոնի (Իտալիա)- Մենք ողջ հանդիպման ընթացքում պայքարեցինք: Առաջին խաղակեսը մրցակցի օգտին էր, իսկ ընդմիջումից հետո մենք էինք տիրում նախաձեռնությանը: Ցավոք, չօգտագործեցինք գոլային պահերը: Խաղավերջում ֆուտբոլիստների գործողություններում զգացվեց տկեց հոգնածությունը:

Պլամեն Մարկով (Բուլղարիա)- Ինձ դուր եկավ մեր հավաքականի խաղն առաջին խաղակեսում, թեեւ պարտվում էինք 0–1 հաշվով: Բայց մեկ րոպեում բաց թողած 2 գոլերը վերջնականապես ընկճեցին ֆուտբոլիստներին: Մեկ անգամ չեմ նշել, որ Լարսոնը հռչակավոր ֆուտբոլիստ է: Եթե նա այսօր չխաղար, մրցակցի խաղն այլ կերպ կդասավորվեր: Ընդհանուր առմամբ, շվեդները մեծ տպավորություն թողեցին, շատ հզոր հավաքական է, որը կարող է հաջող հանդես գալ: Առջեւում երկու խաղ կա, եւ հիմնական խնդիրը ֆուտբոլիստներին ընկճված վիճակից դուրս բերելն է:

Շվեդները մեկնարկեցին տպավորիչ հաղթանակով

Խաղի գլխավոր դերակատարները դարպասապահներն էին

Ի տարբերություն առաջին հանդիպման, «C» խմբում ընդգրկված Շվեդիայի եւ Բուլղարիայի հավաքականների մրցավեճն աչքի ընկավ գոլերի առատությամբ: Շվեդները 5–0 հաշվով ջախջախիչ պարտության մատնեցին մրցակցին: Իրեն հիանալի դրսեւորեց հավաքականի գրոհների առաջատար Հենրիկ Լարսոնը, որը ուրախ ընդմիջումից հետո կրկին ազգային հավաքականի մարզաշապիկն էր հագել: Նա դարձավ 2 գոլի հեղինակ: Մեկական գնդակ խփեցին նաեւ Յունգբերգը, Իբրահիմովիչը (11 մ) եւ Օլբեկը:

Հետաքրքրական է, որ մինչ հանդիպումը Շվեդիայում սոցիոլոգիական հարցում էր անցկացվել, թե այդ խաղի արդյունքն ինչպես կարող է անդրադառնալ շվեդական ընտանիքներում ամուսինների սեքսուալ ակտիվության վրա: Հարցվածների 30 տոկոսի համոզմամբ, հաղթանակը կնպաստի սեքսուալ ակտիվության բարձրացմանը: Իսկ ահա 30 տոկոսի կարծիքով, պարտության դեպքում իրենք կդադարեն սեքսով զբաղվել:

Մարզիչների կարծիքը խաղի մասին հետեւյալն էր.

Լարս Լագերբեկ (Շվեդիա)- Առաջին խաղակեսում բուլղարացիները դաշտի կենտրոնում մեզ համար հիմնախնդիրներ էին ստեղծել, որտեղ իրեն հիանալի դրսեւորեց Ստիլյան Պետրովը: Ստիպված եղանք որոշ շտկումներ մտցնել: Հենց դրանց շնորհիվ էլ երկրորդ 45 րոպեները մեզ հրաշալի ֆուտբոլային ներկայացում պարգեւեցին: Մենք ոչ միայն հիանալի խաղացինք հարձակման գծում, այլեւ հուսալի խաղացինք պաշտպանությունում: Առջեւում իտալացիների հետ հանդիպումն է, որոնց հաղթելու համար պետք է չափազանց հավաքված ու ուշադիր գործել:

Հարկ է հիշեցնել, որ 1994 թ. աշխարհի առաջնությունում շվեդները բրոնզե մեդալների համար մրցավեճում 4–0 հաշվով հաղթել էին բուլղարացիներին: Գոլերից մեկն այն ժամանակ խփել էր Լարսոնը, որը միակ ֆուտբոլիստն է 10-ամյա վաղեմություն ունեցող թիմի կազմից, որ մասնակցում է Եվրո-2004-ին: Հենրիկ Լարսոնը Զինեդին Զիդանի հետ 2-ական գոլով գլխավորում է լավագույն ռմբարկուների ցուցակը:

Խաղերի արձանագրություններից.

Դանիա-Իտալիա՝ 0–0

Շվեդիա-Բուլղարիա՝ 5–0 (1–0)

Յունգբերգ (32), Լարսոն (57,58), Իբրահիմովիչ (78՝ 11 մ), Օլբեկ (91):

Հետաքրքրաշարժ թվեր եւ փաստեր

Յորգ Շտիլ

* Եվրո-2004-ում 16 հավաքականների կազմում հայտավորված են 368 ֆուտբոլիստներ: Ամենաերիտասարդը Ռուսաստանի հավաքականի դարպասապահ Իգոր Ակինֆեեւն է, որը մեկնարկի օրը 18 տարեկան 65 օրական էր: Եթե նա խաղադաշտ դուրս գա, ապա Եվրոպայի առաջնություններում ամենաերիտասարդ ֆուտբոլիստը կդառնա՝ գերազանցելով բելգիացի Էնցո Շիֆոյի արդյունքը, որը 1984 թ. խաղադաշտ էր դուրս եկել 18 տարեկան 114 օրականում:

* Բուլղարացի Բոժինովի, շվեյցարացի Ֆոնլանտենի եւ անգլիացի Ռունիի 19-ամյակը դեռ չի լրացել:

* Առաջնության ամենատարեց ֆուտբոլիստը շվեյցարացի դարպասապահ Յորգ Շտիլն է (36 տարեկան 100 օրական): Եվրոպայի առաջնություններում ամենատարեց ֆուտբոլիստը եղել է գերմանացի Լոթար Մաթեուսը: 2000 թ. առաջնության մեկնարկի օրը նա 39 տարեկան 82 օրական էր:

* Առաջնության մասնակիցներից ամենածանրը շվեյցարացի Ցուբերբյուլերն ու չեխ Կոլլերն են (100 կգ): Վերջինս ամենաբարձրահասակ ֆուտբոլիստն է (202 սմ): Ամենաթեթեւ ֆուտբոլիստն անգլիացի Դայերն է (60 կգ), իսկ ամենացածրահասակը՝ հոլանդացի Էդգար Դավիդսը (168 սմ):

* Հավաքականի կազմում բոլորից շատ գոլ է խփել հոլանդացի Պատրիկ Կլյույվերտը (40): 38 գոլ է գրանցել իր հաշվին իսպանացի Ռաուլը:

* Բոլորից շատ հանդիպումներ է անցկացրել ֆրանսիացի Մարսել Դեսային (115): 100 խաղի սահմանագիծը հատել են նաեւ հոլանդացի Ֆրանկ Դե Բուրը (110), պորտուգալացիներ Ֆեռնանդու Կոուտոն (108) եւ Լուիշ Ֆիգուն (105), լատվիացի Աստաֆեւը (102), շվեյցարացի Շապյուիզան (102) եւ ֆրանսիացի Լիլիան Թյուրամը, որը հոբելյանական 100-րդ խաղն անցկացրեց անգլիացիների հետ:

* 16 հավաքականների մարզիչներից ամենաերիտասարդը 44-ամյա Ռուդի Ֆյոլլերն է (Գերմանիա): Իսկ ամենատարիքով մարզիչը Նորվեգիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Օտտո Ռեհագելն է (70 տարեկան):

* Եվրոպայի առաջնության մասնակիցներից ամենափորձառուն շվեյցարացի Ստեֆան Շապյուիզան է: Նա արդեն 15 տարի հանդես է գալիս երկրի ազգային հավաքականում: Շապյուիզայի նորամուտը հավաքականում կայացել է 1989 թ. հուլիսի 21-ին: Հոլանդացի Ֆրանկ դե Բուրը հավաքականում է 14 տարի: Նրա նորամուտը կայացել է 1990 թ. սեպտեմբերի 26-ին: 14 տարի առաջ են հավաքականում իրենց առաջին խաղերն անցկացրել նաեւ ռուսաստանցի Ալեքսանդր Մոստովոյն ու պորտուգալացի Ֆեռնանդո Կոուտուն:

* Պորտուգալիայում տարբեր հավաքականների կազմերում բոլորից շատ՝ 9-ական ֆուտբոլիստներ են ներկայացված «Բավարիայից», «Բարսելոնից» եւ «Յուվենտուսից»:

* Առաջնության մասնակիցներից 57-ը հանդես են գալիս Անգլիայի պրեմիեր-լիգայում, 50-ը՝ Գերմանիայի բունդեսլիգայում, 46-ը՝ Իտալիայի «A» սերիայում, 36-ը՝ իսպանական պրիմերայում: Ընդհանուր առմամբ ֆուտբոլիստները հանդես են գալիս 23 երկրների առաջնություններում:

Վահանյանը հաղթեց Պետրոսյանի ոճով

Ռեպորտաժ Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի եւ «Արմավիա» ընկերության աջակցությամբ

Վերջին տուրից առաջ «պետրոսյանականները» պահպանում էին հավասարակշռությունը վերականգնելու հնարավորություններ: Նախավերջին տուրում փոքր-ինչ անսպասելիորեն մեր հավաքականը հաղթեց 4–2 հաշվով: Ճիշտ է, Կասպարովը նպաստավոր դիրքում ոչ-ոքի խաղաց Սվիդլերի հետ, բայց փոխարենը Լպուտյանը, որը, մեկնաբանների կարծիքով, պետք է պայքարեր հավասարության համար, հմտորեն օգտագործեց վերջնախաղում Վայեխոյի անվստահ գործողությունները եւ կարեւոր հաղթանակ տարավ:

Եզրափակիչ տուրում մեր թիմի համար ցավողների շարքերը լուրջ համալրում ստացան: Մրցախաղ ժամանեց Հայաստանի շախմատի ֆեդերացիայի նախագահ Սերժ Սարգսյանը: «Պետրոսյանականները» երկրորդ տուրն անընդմեջ մեծ վերելքով խաղացին եւ նոր հաղթանակ տարան: Օրվա հերոսը Վահանյանն էր: Անգլիացի գրոսմայստեր Ադամսի հետ Վահանյանը խաղն սկսեց լավ տրամադրությամբ: «Պետրոսյանի ոճով 5 ոչ-ոքի անելուց հետո մտածեցի, որ Տիգրանը 6-րդ տուրում կարող էր հաղթել», կեսլուրջ-կեսկատակ ասաց Վահանյանը, երբ արդեն այս հետաքրքրական պարտիան մնացել էր հետեւում: Եվ իսկապես, հայկական շախմատի վետերանը զուգակցելով դիրքային խաղը եւ տակտիկական հարվածները, տպավորիչ հաղթանակ տարավ: Այդ պարտիան ճանաչվեց լավագույնը:

Օրվա կենտրոնական պարտիայում Կասպարովը սեւերով ոչ-ոքի խաղաց Անանդի հետ: Միավորը կիսեցին նաեւ Լեկոն եւ Վայեխոն, Հակոբյանն ու Սվիդլերը, Լպուտյանն ու վան Վելին: Գելֆանդը մեկ զինվորի առավելություն ուներ Բարեևի նկատմամբ: Գելֆանդի հաղթանակի դեպքում հաշիվը կհավասարվեր: Սակայն գրանցվեց ոչ-ոքի: Այսպիսով, Վահանյանի շնորհիվ եզրափակիչ տուրում մեր թիմը հաղթեց՝ 3,5–2,5, բայց ընդհանուր հաշվարկով, ցավոք, «պետրոսյանականները» պարտություն կրեցին նվազագույն հաշվով՝ 17,5–18,5: Աշխարհի հավաքականի հետ նման արդյունքն էլ ամոթալի չէ, թեեւ ավելի լավ կլիներ եթե առաջին երեք տուրերում մեր շախմատիստները խաղային այնպես, ինչպես կարողացան դա անել վերջնագծում: «Պետրոսյանական» թիմում լավագույն արդյունքի հասան Լեկոն՝ 4, Կասպարովն ու Վահանյանը՝ 3,5-ական միավոր, իսկ աշխարհի հավաքականում Սվիդլերը՝ 4, Անանդը եւ Բարեևը՝ 3,5-ական միավոր:

Երեկոյան կայացավ մրցախաղի փակման հանդիսավոր արարողությունը, որից հետո շախմատիստները շտապեցին հավաքել ճամպրուկները. չէ՞ որ այս մրցախաղի մասնակիցներից շատերն արդեն մեկնում են Լիբիայի մայրաքաղաք Տրիպոլի, որտեղ մեկնարկելու է աշխարհի անհատական առաջնությունը: «Ազգը» նախատեսում է Տրիպոլիից մեկնաբանել այս խոշոր մրցավեճի ընթացքը:

Ամենահավանականը Իտալիա-Ֆրանսիա եզրափակիչ խաղն է

«Ուիլյամ Հիլ» աշխարհահռչակ բուքմեքերական կենտրոնը ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության շեմին առաջարկել է ֆուտբոլասերներին գուշակել եզրափակիչի մասնակիցներին: Ըստ բուքմեքերների, 16 հավաքականներից առավել բարձր են գնահատվում Իտալիայի եւ Ֆրանսիայի եզրափակիչում հանդես գալու հնարավորությունները: Եթե այդ կանխատեսումն իրականանա, ապա խաղադրույք կատարած մարզասերներն իրենց ներդրած գումարից 8 անգամ ավելին կստանան: Իսպանիա-Ֆրանսիա, Անգլիա-Ֆրանսիա հանդիպումների գործակիցը 11 է, իսկ Հոլանդիա-Ֆրանսիա եզրափակիչինը՝ 12: 15 գործակից է տրվել Իսպանիա-Իտալիա եզրափակիչին: Մեծ գումարներ կարող են վաստակել նրանք, ովքեր խաղադրույք կկատարեն Ռուսաստան-Ֆրանսիա խաղի համար: Եթե եզրափակիչում այս զույգը հանդես գա, ապա ներդրված գումարը կմեծանա 81 անգամ: Բուքմեքերներն ամենաանհավանականն են համարում եզրափակիչում Շվեյցարիայի եւ Լատվիայի հավաքականների հանդիպումը: Ուստի գործակիցը կազմում է 7501:

Բուքմեքերները գնահատել են նաեւ մրցաշարի լավագույն ռմբարկու դառնալու ֆուտբոլիստների հնարավորությունները: Բոլորից բարձր է գնահատվել Ֆրանսիայի հավաքականի հարձակվող Թյերի Անրիի հնարավորությունը (6,50): Այնուհետեւ գալիս են հոլանդացի Ռուդ վան Նիստելրոյը (8) եւ պորտուգալացի Պաուլետան (8), որոնց հաջորդում են իտալացի Քրիստիան Վիերին (10), ֆրանսիացի Դավիթ Տրեզեգեն (11), անգլիացի Մայքլ Օուենը (13), իսպանացի Ռաուլը (15), հոլանդացի Պատրիկ Կլյույվերտը (17) եւ իսպանացի Ֆեռնանդո Մորիենտեսը (17):

Մոստովոյը հեռացվել է ՌԴ հավաքականից

Ռուսաստանի հավաքականի մարզչական շտաբի որոշմամբ 35-ամյա կիսապաշտպան Ալեքսանդր Մոստովոյը հեռացվել է հավաքականից: Երեկ նախաճաշից հետո նա պետք է հեռանար հավաքականի ճամբարից: Նման խիստ որոշման պատճառը իսպանական ռադիոյին տված հարցազրույցում Մոստովոյի մարզչական շտաբի հասցեին արված խիստ դիտողություններն են եղել: Հարցազրույցում նա նշել էր, որ ֆուտբոլիստները մարզիչների կողմից տրված ծանրաբեռնվածություններից խիստ հյուծվել են, ուստի չկարողացան ինչպես հարկն է պայքարել իսպանացիների դեմ: Նա նաեւ նշել էր, որ չի հավատում Ռուսաստանի հավաքականի հաջողությանը, թե ռուսները կկարողանան հաղթահարել նախնական փուլի արգելքը:

Յարցեւն իր հերթին հայտարարել է, որ եթե ֆուտբոլիստը չի հավատում իր թիմի հաջողությանը, ապա նա տեղ չունի հավաքականի կազմում:

Խաղերը կդիտեն 9 մլրդ հեռուստադիտողներ

ՈՒԵՖԱ-ի փորձագետների կարծիքով, ընդհանուր առմամբ Եվրոպայի առաջնության 31 հանդիպումները կդիտեն մոլորակի 9 մլրդ հեռուստադիտողներ: Եվ դա զարմանալի չէ, քանի որ Եվրոպայի առաջնությունն իր կազմով շատ քիչ է զիջում աշխարհի առաջնությանը: Բացակայում են միայն Արգենտինայի եւ Բրազիլիայի հավաքականները:

Ի դեպ, Շվեյցարիա-Խորվաթիա հանդիպումը սկսել են դիտել Շվեյցարիայում 1,36 մլն հեռուստադիտողներ, ինչը հնարավոր հեռուստալսարանի 65,2 տոկոսն է կազմում: Իսկ խաղավերջում արդեն այդ թիվը կազմում էր 1,51 մլն:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Արտիկոն» սոսկ ռեստորան չէ

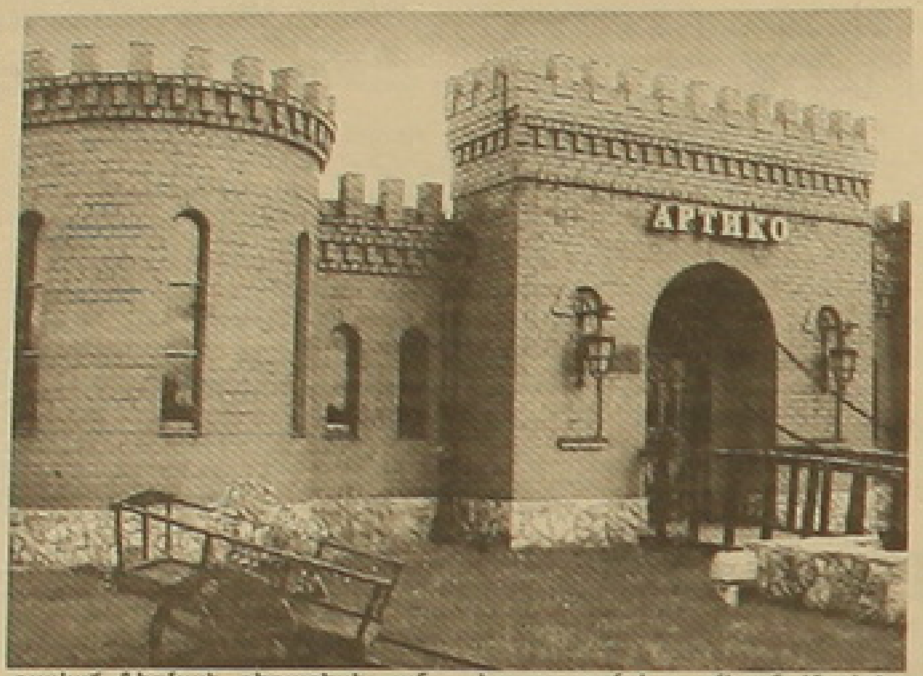

Մոսկվայի հայկական ռեստորանների մեջ «Արտիկոն» թերեւս այն քչերից է, որ ծնունդ առնելով Ռուսաստանի «անկախությունից» հետո, անխափան գործում է նոր կենսապայմաններում: Իսկ ամեն ինչ սկսվեց 10 տարի առաջ, երբ խորհրդային բանակի պաշտոնաթող սպա **Արթուր Բաղդյանը** ձեռնարկեց մի գործ, որից, բնականաբար, գաղափար անգամ չուներ: Երեւի միայն համառ ղարաբաղցին կփորձեր ռեստորան (այն էլ ազգային) կառուցել քաղաքի ծայրամասում՝ մեծ օդակաձեւ ճանապարհի այն ժամանակ լրիվ «անմարդաբնակ» տեղամասերից մեկում: Իսկ այսօր «Արտիկոն» իր 10-ամյակը նշում է որպես Ռուսաստանի մայրաքաղաքի հայության ամենաճանաչված ու սիրված օբյեկտներից մեկը: Այն իրոք սոսկ ռեստորան չէ. հանդիպավայր է, զրուցավայր, հանգստավայր բազում հայրենաբաղձ հայերի համար, լինեն նրանք մոսկվացի թե հայտնված այստեղ տարածաշրջանի խելահեղ իրադարձություններից հետո: Մտնում ես միջնադարյան ամրոց հիշեցնող կառույցը եւ հայտնվում... հնամենի հայկական քարվանսարայում: Հնչում է հոգեհարազատ հայկական մեղեդին, ու դու վայելում ես տոլման, խորովածը, մածունը, թանը, ջերմուկը, թթի օղին... Բայց սա դեռ ամեն ինչ չէ: Արթուր եւ Գայանե Բաղդյանների ներկայիս բարգավաճ ֆիրմայի գեղատեսիլ անկյուններից մեկում հառնել է գողտրիկ հայաքար մի մատուռ, որը տեղի հայերին հնարավորություն է տալիս նշելու կնունք, հարսանիք, ծնունդ եւ զանազան կրոնական ու աշխարհիկ տոներ: Հետո քո տրամադրության տակ է «Արտիկոն»: Հայ առաքելական եկեղեցու Ռուսաստանի եւ Նոր Նախիջեւանի թեմի առաջնորդ եպիսկոպոս սրբազան Ներսիսյանի օրհնությամբ եկեղեցին մշտապես գործում է արդեն երեք տարի:

Առհասարակ իր հայ լինելը, հայասիրությունն Արթուր Բաղդյանը հաստատում է ոչ միայն Մոսկվայում: Տավուշի մարզում նա կառուցում է ընտանիքի արդյունահանման ու մշակման մեծ գործարան: Երեւանում շուտով կգործի նրա ավտոկենտրոնը:

Այնպես որ, անկախ ամեն ինչից, եթե երբեւէ լինեք Մոսկվայում, անպայման այցելեք «Արտիկո»: Կզգաք ինչպես տանը: Եվ կուզեք նորից լինել այդ այնքան հայկական հարազատ օջախում:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ,
Մոսկվա

93-ամյա կանադացին ավարտում է Տորոնտոյի համալսարանը

93-ամյա կանադացի Սառլ Գոլդստեյնը չորեքշաբթի կավարտի Կանադայի Տորոնտոյի համալսարանը եւ կստանա հոգեբանի դիպլոմ: Երեք տարի առաջ ընդունվելով համալսարան, նա դարձավ Կանադայի ամենատարեց ուսանողը: «Դժվարը առաջին քայլն է: Թեպետ սովորելը ամեն տարիքում էլ հեշտ չէ, բայց մեծ հաճույք է», ասում է նա:

Երիտասարդ հասակում նրան բախտ չի վիճակվել ուսանող դառնալ՝ երկրից երկիր տեղափոխվելու պատճառով: Գերմանիայում, Հունգարիայում, Անգլիայում բնակվելուց հետո 20 տարի առաջ նա կնոջ հետ հաստատվել է Կանադայում, ուր ապրում էին զավակները: Կնոջ մահից հետո նա խոր վիշտ է ապրում, ինչը եւ նրան ստիպում է իրականացնել տարիների երազանքը:

Երիտասարդ համակուրսեցիների կողքին նա անհարմարության զգացում գրեթե չի ունեցել, որովհետեւ վերջիններս նրա հանդեպ հարգալից ու բարեկիրթ են եղել:

Իսկ ամենահուզիչը սուրբ Վալենտինի օրը երիտասարդ համակուրսեցի օրիորդից նվեր ստանալն է եղել:

«Ինչքան սովորում ես, այնքան հասկանում, թե ինչքան բան կա ուսումնասիրելու», ասում է տարեց ուսանողը, որն անչափ ուրախ է մարդկանց հոգեբանության մասին նոր գիտելիքներ ստանալու համար: Իսկ ամենադժվարը համակարգչին վարժվելն է եղել:

Ռ. Պ.

UNIStream
Соединяем самое ценное
UNIstream

СИСТЕМА ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ

- из **Армении** в **Россию** и обратно - **1%** от суммы перевода
- **Грузия - 1,5%** от суммы перевода
- **Украина - 1,5%** от суммы перевода
- **Молдова - 1,5%** от суммы перевода
- **Кыргызстан - 1,5%** от суммы перевода

- **65** стран
- **500** городов
- **2000** пунктов обслуживания

- Получатель перевода не несет никаких затрат
- Время доставки – всего несколько минут

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

Центральный офис
г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел: (3741) 539870
e-mail: unibank@unibank.am

Филиалы в г. Ереване:

Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел: (3741) 542431

Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел: (3741) 776627

Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел: (3741) 261838

Филиалы в Армении:

Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел: (37451) 40872

Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1
тел: (37441) 33055

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ КБ "ЮНИАСТРУМ БАНК"

Центральный офис:
г. Москва, Суворовская пл. 1
тел: (095) 785-0595, 744-0404

Отделения в г. Москве:
м. "Беговая", ул. Беговая, д. 4, стр. 1, тел. 785-05-72
м. "Бульвар Дмитрия Донского", ул Адмирала Лазарева 52, тел. 785-05-72
м. "Варшавская", Варшавское шоссе 86, тел. 785-05-72
м. "ВДНХ", ВВЦ, павильон N68, тел. 933-45-94
м. "Домодедовская", ул.Елецкая 15, тел. 785-05-72
м. "Калужская", Старокалужское ш. 62,стр. 1, тел. 784-71-90
м. "Китай-Город", ул.Варварка 14, тел. 787-11-73
м. "Коломенская", ул. Коломенская 7, стр. 1, тел. 785-05-72
м. "Новослободская", Суворовская пл. 1, тел. 785-05-95
м. "Проспект Мира", Проспект Мира 33/1, тел. 797-58-03
м. "Пражская", Востряковский пр-д 17, стр. 1, тел. 785-05-72
м. "Сокол", Волоколамское шоссе 2, стр. 1, тел. 785-53-85
м. "Сокольники", Сокольнический вал 52/5, тел. 286-00-25
г. Люберцы, Октябрьский пр-т 146, тел. 785-05-72

Филиалы в городах России:
Волгоград, Екатеринбург, Иваново, Казань, Калининград, Краснодар, Красноярск, Люберцы, Новосибирск, Пермь, Ростов-на-Дону, Самара, Санкт-Петербург, Саратов, Сочи, Ставрополь, Тула, Тюмень, Уфа, Челябинск, Ярославль

Список банков входящих в Систему "Юнистрим" в странах СНГ
Грузия
АО "КАВКАСИОНИ", тел. (995) 32 - 96 - 14 - 44
АО "НАРОДНЫЙ БАНК ГРУЗИИ", тел. (995) 32 - 99 - 91 - 78
Украина
АКИБ "УКРСИББАНК", тел. (38044) 230 - 48 - 97
Молдова
КБ "УНИВЕРСАЛБАНК", тел. (373) 2 - 24 - 68 - 76
Кыргызстан
АО "ЭКОБАНК", тел. (996312) 690 - 316

ЮНИБАНК | 53 98 70
www.unibank.am

ՍԻՐԵԼԻ ԶԻՆՎՈՐ...

Սաակաշվիլին նժույգ նվիրեց Իլհամ Ալիեւին

ԹԲԻԼԻՍԻ, 15 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վրաստանի նախագահ Սաակաշվիլին վրաց ժողովրդի անունից նժույգ է նվիրել ադրբեջանցի իր գործընկեր Իլհամ Ալիեւին, որը Վրաստանում էր գտնվում պաշտոնական այցով: Վրացական «Մզե» հեռուստաընկերության հաղորդման համաձայն, ձիու արժեքը մոտավորապես 10 հազար դոլար է:

Նվերը հանձնվել է Վրաստանի Մառնեուլի շրջանում, որտեղ նախագահները հանդիպում են ունեցել տեղի վրացի եւ ադրբեջանցի բնակիչների հետ: Երկու պետությունների ղեկավարներին ողջունել են շրջկենտրոնի հրապարակում հավաքված հազարավոր մարդիկ:

Արարողությունը չի անցել առանց կուրիոզի: Նժույգը, որին մոտեցել են նախագահները՝ ձեռքերին վարդեր՝ Վրաստանում նոյեմբերյան հեղափոխության խորհրդանիշը, որոշելով, որ ծաղիկները նախատեսված են իր համար, կերել է Միխայիլ Սաակաշվիլու վարդը:

Նվերի հանձնման արարողությունը Ադրբեջանի նախագահի՝ Վրաստան այցի եզրափակիչ իրադարձությունն էր: Տեղական ժամանակով ժամը մոտավորապես 16:00-ին Իլհամ Ալիեւի ավտոշարասյունը հասել է վրաց-ադրբեջանական սահմանը:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Օտարերկրյա պետություններից Հայաստան վերադարձած այն ՀՀ քաղաքացիները, ովքեր հայրենիքում վերահաստատման հետ կապված խնդիրների են հանդիպում, անվճար խորհրդատվություն եւ աջակցություն ստանալու համար կարող են դիմել ՀՀ կառավարությանն առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչություն, որի հասցեն է՝ Հր. Քոչարի 4, ինչպես նաեւ զանգահարել ***224727 «թեժ գիծ»*** հեռախոսահամարով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է **ստվերի երևույթը բացահայտող մուլտիպլիկացիոն ֆիլմի սցենարի ընտրության մրցույթ:**

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչև ***2004թ. օգոստոսի 1-ը*** կարող են իրենց սցենարները՝ հեղինակի անուն, ազգանունով կամ կազմակերպության տվյալներով, ներկայացնել ՀՀ կենտրոնական բանկի մամուլի ծառայություն:

Մրցույթում հաղթող ճանաչվածը կպարգևատրվի 120000 դրամով:

Սցենարները փակ ծրարով կարող են ներկայացվել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 6 հասցեով, հեռախոս՝ 580052, ներքին՝ 07-01, էլ-փոստ. info@cba.am:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 16.06.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	546.12	540.70	551.60
EUR	1	ԵՎՐՈ	658.13	654.20	662.10
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	18.82	17.70	19.90

Ամերիկյան դեսպանատունը հրավիրում է աճուրդային գնումների

Աճուրդի են հանվում ամերիկյան կահույք, էլեկտրական սարքավորումներ, մեքենաներ, գեներատորներ (միաֆազ եւ եռաֆազ): Աճուրդը կկայանա 2004 թ. հունիսի 20-ին, ժամը 10:00-16:00, դեսպանատան պահեստում, որը գտնվում է Չարբախ, Արարատյան 90 հասցեում (մուտքը Շահումի փողոցից, որը հայտնի է նաեւ որպես Շահվերդյան փողոց):

Աճուրդի հանվող ապրանքները զննելու համար կարող եք այցելել պահեստ շաբաթ օրը՝ հունիսի 19-ին, ժամը 10:00-16:00: Լոտերը վաճառվելու են այնպես, ինչպես որ կան **(ԱՄՆ դեսպանատունը վաճառքի հանված ապրանքների որակի վերաբերյալ երաշխիքներ չի ապահովում)**: Կվաճառվեն զովացուցիչ ըմպելիքներ:

Այն ֆիզիկական անձինք, ովքեր մաքսային վճարումներից զերծ գնումներ կատարելու իրավունք չունեն, պարտավոր են ապրանքը գնելուց հետո ՀՀ համապատասխան մարմինների հետ կարգավորել հարկային եւ մաքսային վճարումների հարցերը:

Ուշադրություն. կիրառվելու է աճուրդային վաճառքի նոր ձեւ, որը թույլ կտա գնել միայն մի բան. եթե ուզում եք գնել մեկ աթոռ, **դուք կարող եք գնել միայն մեկ աթոռ**: Եթե ուզում եք գնել մեկ սառնարան, **գնեք մեկ սառնարան**: Սա վաճառք է անհատ սպառողի համար:

Լրացուցիչ մանրամասների համար կարող եք զանգահարել ԱՄՆ դեսպանատուն, Ռոբերտ Քրուփին, Սվետլանա Հարթին կամ Արտաշես Չոմոյանին՝ **527001, 524840 եւ 524872** հեռախոսահամարներով:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 15.06.2004 Գինը՝ 100 դրամ